Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 12 (1645) | Gorica - četrtek, 19. marca 1981 - Trst | Posamezna številka Lir 400

Biti ali ne biti

Vedeti moramo, da naše poglede na splav, na pravico do življenja in rojevanja otrok vedno zaznamuje naša osebna zgodovina, da jih vedno določajo tudi naša osebna doživetja.

»Naš trebuh je naš!« Geslo mnogih žensk je geslo ogorčenja in protesta. S svobodo sprejeti ali zavrniti materinstvo hočejo ženske navadno potrditi svojo lastno, osebnostno svobodo.

Svoboda je pravica. A je velika zmota, če si jo želimo zagotoviti z zatiranjem in odstranjevanjem najbolj nebogljenih in nemočnih članov družbe, otrok, ki se še niso rodili, ki so šele na poti.

CERKEV OBSOJA SPLAV

Poslanstvo Cerkve je dvojno. Opominjati nas mora na vrednoto življenja, na njegovo vrednost. Človek življenje posreduje, ni pa njegov absolutni gospodar. Stalno pa nas mora Cerkev tudi spominjati na ljubezen. Ljubezen, ki se ne zadovolji le s pravičnostjo. Imeti moramo »večjo ljubezen« do majhnih in nemočnih.

Cerkev ve, da bi zmanjšanje pomena in teže abortivnih dejanj povzročilo napake in pomanjkljivosti v vesti celotnega človeštva. V skrajnostih bi vodilo k nevarni strpnosti do drugih podobnih dejanj, ki »odstranjujejo« posameznika, osebo: evtanazija, vojna, usmrtitev, pritisk na »nezaželene« ljudi.

V razpravi o splavu izvirajo različna stališča ljudi iz različnosti njihovega življenjskega ozadja. Koreninijo tudi v različnih gledanjih na družbeno življenje, v različnih filozofskih in verskih pogledih.

TRI PRAVILA

V pogovoru o tem naj nas vodijo tri pravila:

1. Priznajmo, da je vprašanje splava izredno pomembno za fizično in moralno preživetje človeške vrste.

2. Ne očitajmo prehitro egoizma in zlonamernosti ljudem, ki stojijo na nam nasprotnih stališčih.

3. Predvsem iščimo stičišča naših pogledov. Potem si oglejmo tudi, kaj nas razlikuje in ločuje.

Navadno se strinjamo, da je splav zlo. Proti splavu se je treba čim bolj učinkovito boriti, saj je poleg nasilja nad plodom tudi nasilje nad žensko in pušča težke fizične, psihološke in moralne posledice. To se tiče vsakogar in družbe v celoti.

Razhajamo se običajno v tem, kar mislimo o izvoru, pomenu in končnem smislu človeškega življenja. Različni so naši pogledi na sredstva in načine, kako skrbeti za obče dobro človeštva in kakšno zaporedje korakov ubrati pri tem.

ZAVEZUJE NAS ODGOVORNOST

Obličje življenja in smrti nas vse zavezuje k odgovornosti. Najprej starše. Najbolj sta prizadeta oče in mati novega življenja. Načrt za splav zraste med dvema iz več razlogov: neodgovornost, egoizem, čustvene težave enega ali obeh, finančne težave...

Tudi okolje je odgovorno. Vloga okolice je pogosto odločilna. Včasih celo izključna. Pomanjkanje vzgoje, čustvene in spolne zrelosti, nezanimanje odraslih za vedenje mladih. Nagovarjati bodočo mater k splavu zaradi »časti« ali »morale« je nehumano in nekrščansko.

Bližnji imajo mnogokrat veliko odgovornost za to, kako bo novi človek sprejet v življenje. Zdravniki, družinski svetovalci, socialni delavci, medicinske sestre — vsi ti lahko s kakovostjo svoje pomoči, s svojo skrbnostjo in nasveti pripomorejo k odločitvam v prid življenju. Ali si vzamejo vedno dovolj potrpljenja in časa?

Razmišljanja mislecev in znanstvenikov o izvoru, pomenu in okoliščinah zares človeškega življenja, njihova genetska in ginekološka iskanja so sicer dolgoročne naloge, a temeljnega pomena za ovrednotenje življenja.

Naloga zakonodajalcev je zagotoviti pravico do življenja vsakemu posamezniku. Zagotoviti pa tudi pogoje, da bo vsak lahko svoje življenje razvijal. Zato je njihova dolžnost tudi opominjati vsakogar na dolžnosti, ki jih ima do drugih.

KAJ STORITI?

Kaj lahko torej storimo, da bi bil prav vsak otrok sprejet v normalno in srečno življenje? Naš čas ima glede tega že veliko zaslug. Mnogo otrok ima v njem vse možnosti. So pa še krivice, ki jih je treba popraviti, službe, ki jih bo treba izboljšati, možnosti napredka na različnih področjih.

Med njimi naj poudarjamo le vzgojo mladih k odgovornemu starševstvu.

Kaj storimo zanjo v družini, v šoli, v različnih mladinskih gibanjih?

Naj mladi ne mislijo prehitro, da so to le dolžnosti starejših.

Kakšno spoštovanje znajo gojiti do svojih znank, s katerimi se shajajo, in so vse po vrsti tudi bodoče mamice? Koliko svojega časa znajo posvetiti otrokom? Kako resno se sprašujejo in pogovarjajo o spoštovanju življenja, o pravici do življenja in o teži in usodnosti splava?

(»Nova Mladika« 6)

Dobra kulturna bera na Goriškem

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP), ki je bil v ponedeljek 9. marca v mali dvorani Katoliškega doma, je bil znova priložnost, da se naredi obračun čez kulturno delovanje Zveze in njenih članic v letu 1980. Ta obračun je precej bogat. Podala pa so ga naslednja prosvetna društva: Števerjan, Podgora, Štandrež, Doberdob, Gorica. Pevski zbori: Mirko Filej, Lojze Bratuž, Rupa-Peč. Glasbeni ansambli: Lojze Hlede (Števerjan), Zamejski instrumentalni ansambel (Števerjan), Nova misel. Pa še akademiki za svoje društvo SMREKK in odgovorni za slovenske oddaje na Ljudskem radiu Gorica ter Glasbene šole (Gorica, Štandrež, Doberdob).

Iz naštetih skupin je razvidno, da je delovanje Zveze mnogostransko in razvejano ter da zajema zelo široka področja kulturne ustvarjalnosit, od pevske in glasbene do zabavne, dramske, vzgojne in poljudnoznanstvene. Zajema pa bolj ali manj celotno ozemlje goriške pokrajine, kjer živijo Slovenci. Saj se je letos vpliv Zveze raztegnil tudi na področja Tržiča in Ronk, kjer je Zveza oskrbela vsak mesec sodelovanje kakega pevskega zbora pri maši za Slovence v cerkvi sv. Lovrenca. A oglejmo si posamezna področja.

RAZVEJANA GLASBENA DEJAVNOST

Kot je omenil predsednik, je bila tudi v pretekli sezoni najbolj živahna dejavnost na pevskem in glasbenem področju. Včlanjeni pevski zbori in zbori posameznih društev so imeli skupno 47 nastopov (L. Bratuž 12, M. Filej 12, Rupa-Peč 8, Doberdob 8, Štandrež 3, Števerjan 4). Tu niso všteti nastopi mladinskih zborov. Glede na ozemlje so zajeli širok krog, saj so nastopali ne samo na Goriškem, temveč tudi na Tržaškem, v Sloveniji (Primorska poje), na Koroškem, v Milanu, Rimu in v Belgiji ter na Holandskem (Mirko Filej in ansambel Lojzeta Hledeta). Slišati jih je bilo po tržaškem radiu in goriškem Ljudskem radiu, dalje na koprskem in ljubljanskem ter tudi na celovškem.

K razvoju zborovske in glasbene dejavnosti so pripomogli tudi koncerti in zborovske revije. Med temi gre prvo mesto vsakoletni Cecilijanki v Gorici, ki je lani zbrala 22 zborov od Koroške do Trsta. Bili pa so še drugi koncerti in nastopi. Pevski zbor »Hrast« iz Doberdoba je imel koncert za rojake v Milanu v dvorani Socialnega centra San Fedele, pevski zbor Rupa-Peč je pripravil božičnico na Peči, goriško SKPD »Mirko Filej« je organiziralo koncert skupine Baročni trio v Attemsovi palači in koncert Lorenz-Šček v Katoliškem domu; v goriški stolnici sta na orglah nastopila tudi mlada Stacul-Lavrenčič ter H. Bergant-Samo Vremšak. V Katoliškem domu je gostoval zbor iz Št. Jakoba v Rožu s folklorno skupino France Marolt iz Ljubljane, zadnje čase pa še operni pevci iz Ljubljane z odlomki opere »Gorenjski slavček«. Ne smemo pozabiti na nastop Galebov in Mavrice z Opčin. Takih koncertov je bilo skupno deset.

H glasbeni dejavnosti smemo šteti še festivale narodne zabavne glasbe. V tem oziru gre prvo mesto festivalu v Števerjanu, kjer se je zvrstilo 20 ansamblov iz naše dežele in od drugod. Festival so imeli tudi v Štandrežu in v Doberdobu ter v Rupi za 1. maj. Gre za prireditve, ki privabijo veliko število udeležencev in na njih nastopajo pevski zbori, ansambli, folklorne skupine.

Festivali in revije zborov so tudi priložnost, da se izmenjujejo zbori in ansambli obeh narodnosti, slovenske in italijanske oz. furlanske. Naši zbori vabijo furlanske zbore in ansamble, slovenski pa hodijo na revije furlanskih in italijanskih zborov. V tem oziru sta največkrat nastopila zbora M. Filej in L. Bratuž. Oba sta se med našimi sosedi že zelo uveljavila.

Na občnem zboru je bila poudarjena vloga in važnost glasbenih šol po naših vaseh in v Gorici. Po njih nekajletnem delovanju se kažejo prvi sadovi: zrastlo je nekaj mladih, ki vodijo mladinske zbore in tudi igrajo na orglah v cerkvi. Vsa društva imajo namreč tudi svoje mladinske zbore, ki vztrajno vadijo in tudi nastopajo doma in drugod. Iz teh zborov prihajajo novi člani k zborom odraslih, ki pojejo tako pri bogoslužju v cerkvi kot zunaj cerkve pri prosvetnih prireditvah. Prav to dejstvo, da so zbori povečini tudi cerkveni zbori, ki stalno vadijo in pojejo v cerkvi, pomaga, da so tako živi in delavni.

DRAMSKA DEJAVNOST

Iz poročil raznih društev je bilo razvidno, da je poleg štandreškega društva, ki stalno goji dramatiko, tudi števerjansko društvo »F. B. Sedej« znova začelo z dramsko dejavnostjo ter naštudiralo Jalnovo ljudsko igro »Srenja«. Z njo so nastopili štirikrat, razen doma še v Gorici, Štandrežu in Doberdobu.

Prvenstvo na tem področju pa gre še vedno Štandrežcem. Ti so v preteklem letu naštudirali kar tri premiere: komedijo »Strogo zaupno«, enodejanko A. Čehova »Jubilej« in kriminalko »Deset zamorčkov«. Pridno so z naštudiranimi deli tudi gostovali, saj so z vsemi tremi nastopili kar štirinajstkrat, med ponovitvami so tudi nastopi na Koroškem in v Sloveniji. Na programu imajo še nove ponovitve, posebno s kriminalko »Deset zamorčkov«.

Če prištejemo k tej dejavnosti še gostovanje koroških igralcev iz Globasnice z igro »Kastelka«, dobimo, da je bilo vseh dramskih nastopov 20. Kar lepo število. Saj moramo k njim dodati še predstave redne gledališke sezone v Gorici in gostovanje tržaškega gledališča z »Neurjem« tudi po vaseh. Treba je zato reči, da je bilo tudi glede dramske dejavnosti dovolj živahno v Gorici in po vash. Saj spadajo v to področje nastopi manjšega obsega kot so božičnice, miklavževanja, pustovanja, proslave za materinski dan in Prešernove proslave in še ob kaki drugi priložnosti.

Zaradi televizije in kina so dramske predstave nekoliko izven mode, vendar vse kaže, da se vrača želja tudi po živih odrskih predstavah tako pri mladih, ki želijo igrati, kot pri starejših, ki so znova začeli zahajati v gledališče. Težava je predvsem v pomanjkanju režiserjev.

Že ker smo pri nastopih, bi omenili nastope glasbenih ansamblov. Ta zvrst glasbe je še vedno priljubljena. Gojijo jo v Števerjanu, kjer imajo kar dva ansambla, in pa v Podgori, kjer je nastal ansambel Nova Misel. Ansambel »Lojze Hlede« je najbolj trdoživ; lani je obhajal 10-letnico delovanja in izdal ploščo s svojimi skladbami. Nastopa doma in drugod, zelo pogosto tudi v Sloveniji. Njemu ob strani je nastal »Zamejski instrumentalni ansambel«, ki si polagoma utira pot. »Nova misel« je skupina, ki se v njej v glavnem zbira podgorska mladina. Glasba te skupine ni narodno zabavna, temveč nekje v sredi med zabavno in resno; goji tudi religiozno pesem. Nastopala je doma in tudi v Sloveniji. Vsi trije ansambli so imeli precejšnje število nastopov, zlasti »Lojze Hlede«.

DEJAVNOST MLADINE

Iz poročil vseh društev in drugih skupin izstopa dejavnost mladine. Ta se udejstvuje v mladinskih zborih in tudi v zborih odraslih, v glasbeni šoli in v skavtski organizaciji. Ima pa tudi svoje lastne skupine z raznimi dejavnostmi.

V javnost prihajajo poročila o katoliških kulturnih skupinah predvsem prek Katoliškega glasa. Tudi tržaška radijska postaja in Ljudski radio Gorica rada poročata o njih delovanju. Slovenske oddaje na Ljudskem radiu so pravzaprav v skrbi nekaterih članov skupin, včlanjenih v ZSKP. Poročilo o teh radijskih oddajah pravi, da so se precej priljubile, vendar bi se jih društva lahko bolj posluževala.

VOLITVE

Zaključimo z izidi volitev, s katerimi se je zaključil tudi občni zbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dr. Kazimir Humar, v glavnem so bili tudi potrjeni dosedanji člani nadzorstva in razsodišča. Ostala mesta v odboru se bodo razdelila na prvi seji, ki bo v ponedeljek 6. aprila.

Glede programa, ki ga je predsednik začrtal za naprej, izstopa pozornost za novi deželni zakon o kulturnih dejavnostih, ki je v pripravi, in pa gostovanje pevskega zbora »Korotan« iz Clevelanda, ki bo gost ZSKP sredi julija letošnjega leta.

Smrt nadškofa msgr. Santina

V torek 17. marca zjutraj je na svojem stanovanju po dolgi bolezni umrl nadškof Anton Santin, tržaško-koprski škof od maja 1938 do konca junija 1975.

Pokojni nadškof je bil iz Rovinja v Istri, kjer se je rodil v preprosti in številni družini 9. decembra 1895.

Zaradi vojne je bilo goriško bogoslovje v Stični in tu ga je nadškof Sedej 1. maja 1918 posvetil v duhovnika. Novo mašo je daroval na Dunaju med svojimi ljudmi. Služboval je v Istri, v glavnem v Pulju, kjer je bil veliko let kot kaplan in župnik. Za škofa na Reki je bil imenovan 10. avgusta 1933, škofovsko posvečenje pa je prejel v stolnici v Pulju 29. oktobra 1933. Iz Reke je prišel v Trst 4. septembra 1938, v Koper pa 11. septembra istega leta.

Po koncilskih določilih je papežu Pavlu VI. ob koncu leta 1970 predložil svojo ostavko, ki pa ni bila takoj sprejeta, in je vodil škofijo še do 28. junija 1975, ko je vodstvo škofije kot apostolski administrator prevzel goriški nadškof Peter Cocolin.

Nadškof Santin je živel, predvsem pa pastiroval v burnih časih. Kdor se le nekoliko zamisli v čase pred drugo svetovno vojno, med vojno in po vojni, bo brez oklevanja lahko rekel, da je bil nadškof postavljen pred težke naloge. Pogumno, odločno in brez strahu je šel svojo pot, povsod se lotil dela in skušal po svojih močeh zanesti v ta pretreseni in razburkani svet božjo besedo in dejanje ljubezni, ki je našla svoj izraz predvsem v prenašanju trpljenja za tiste, ki ga niso mogli razumeti ali ki so mu nasprotovali in ga odklanjali. Pa kdo bi se mogel znajti v vseh teh časih in najti vedno pravo pot in izhodišče? Pred nobeno težavo ni klonil, povsod je trkal in spodbujal v zavesti, da je pastir, ki mora braniti resnico in zagovarjati pravico.

Številni so duhovniki, ki jih je on posvetil; o njem govori semenišče z bogoslovjem, ki ga je sam hotel; o njem govorijo številne cerkve, ki jih je dal zgraditi, ter župnije, ki jih je ustanovil.

Vse je imel rad — brez izjeme. Vsakemu je pomagal, ki se je k njemu zatekel. Ubogal je, a je zahteval, da tudi drugi njega ubogajo. Tudi Slovenci? Prav gotovo. Res pa je, da je marsikateri njegov korak zameglil način njegovega postopanja in skrb, da posveti tudi vse svoje moči rešitvi istrskega problema in da so to njegovo delo marsikdaj smatrali kot naperjeno proti Slovencem v njegovi škofiji. Bil je škof, a ni bil politik, čeprav je imel velikokrat opravka s politiko. Zgodovina bo morala o tem še izreči svojo sodbo. Pa tudi oceniti in ovrednotiti vse njegovo prizadevanje, skrbi in delo za božje kraljestvo. Naj v miru počiva!

* * *

Truplo pokojnega msgr. Santina so v sredo 18. marca zvečer prenesli iz semeniške kapele v stolnico sv. Justa, kjer bo ostalo do sobote 21. marca. Ta dan bo ob 10.30 pogrebna sv. maša, ki jo bo ob somaševanju opravil beneški patriarh Cè. K zadnjemu počitku bodo pokojnega škofa položili v tržaški stolnici, kot si je to želel v svoji oporoki.

Dr. Lojze Škerl

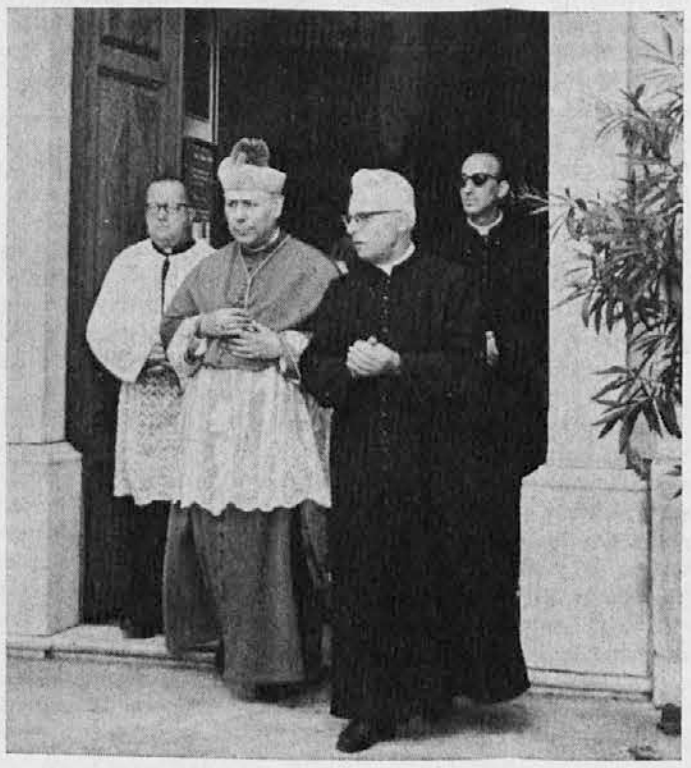

Pokojni tržaški nadškof Anton Santin na pastirskem obisku v Borštu 20. 9. 1970

■ Moskovska »Pravda« je obtožila Italijo »militaristične norosti«. Dokaz za to? Vlada neprestano viša postavke za vojaške izdatke: leta 1979 je namenila za obrambo 5.119 milijard lir, lani 5.780, letos pa 7.511 milijard lir. Potem je italijanska vlada izrazila pripravljenost sprejeti ameriške jedrske izstrelke in Italija je postala četrta največja izvoznica orožja na svetu. »Pravda« je tudi napadla obrambnega ministra Lagoria in šefa glavnega obrambnega poveljstva admirala Torrisija. Oba da sta povezana z velikimi italijanskimi tovarnami za orožje, Torrisi pa hoče vrh vsega napraviti iz Sredozemlja zasebno italijansko last.

Papež Janez Pavel II. na Japonskem

(Izvirno poročilo)

O tem obisku, ki je trajal od 23. do 26. februarja 1981, ste gotovo že brali, morda ste nekaj njegovih prizorov opazovali na svojem televizijskem zaslonu. Tukaj bi se rad dotaknil pomena tega obiska za naš japonski misijon.

Najprej si je treba papežev obisk predočiti kot kontrast k zemljepisno-zgodovinskemu ozadju, ki neprestano vpliva na celotno japonsko življenje. Japonsko tvorijo štirje veliki in kakih tri tisoč manjših ali majhnih otokov s celotno obalno črto 26.050 km. Na tem pretežno gorskem ozemlju živi zdaj vsaj 115 milijonov ljudi. Katoličanov je 400.000, to je 34 stotink prebivalstva, ki je večinoma tradicionalno budistično ali pa šintoistično ali pa oboje. »Večinoma tradicionalno« pomeni: navadno gredo na poroko v šintoistični hram, za pogreb pa poskrbijo bonci tiste sekte, h kateri pokojnik pripada, največkrat zaradi družinskih zvez.

Petdeset let po prihodu sv. Frančiška Ksaverija na Japonsko (na praznik Marijinega Vnebovzetja 1549) je doseglo število katoličanov — po mnenju strokovnjakov — število 300.000. Petdeset let pozneje, tj. po krvavem preganjanju 1597 in v letih 1614-1651, pa uradne Cerkve več ni — postala je Cerkev katakomb.

Po 214 letih katakombske eksistence, ki jo je ostala Cerkev ohranjevala pri življenju z molitvijo in žrtvami, se je smela pokazati 17. marca 1865 v Nagasakiju, a skoraj takoj jo je zajel nov val preganjanja tja do 11. februarja 1889, ko je moderna Japonska končno priznala versko svobodo tudi krščanstvu. Dve leti pozneje je Cerkev na Japonskem znova premogla svoji naravi ustrezajočo strukturo, ko ji je bil dan prvi škof Japonec 1927. leta. 278 let potem ko je padlo seme božje besede, prvič po sv. Frančišku Ksaveriju na krvava japonska tla.

Danes imajo 16 škofov Japoncev, tudi večina sester (vsega kakih 6.700) je Japonk, le duhovniki (vsaj 1.900) so bili večinoma rojeni izven Japonske, in najbrž tudi redovni bratje (ki jih je vsaj 360). K tem številkam je treba prišteti še vsaj 11.500 Japoncev, ki se že več kot leto dni pripravljajo na prejem sv. krsta.

K ozadju papeževega obiska spada tudi dejstvo, da je teh 34 stotink katoličanov v 115-milijonskem prebivalstvu blagoslovljenih z veliko vzgojno in karitativno močjo: katoličani imajo v rokah 159 višjih šol, 303 osnovnih in srednjih šol, vsaj kakih 329 karitativnih ustanov, med njimi 31 bolnišnic in 51 sirotišnic. V številki 159 za višje šole je treba podčrtati 52 šol na univerzitetni višini, ki oblikuje bodoče voditelje japonske družbe. Takšno vzgojno in karitativno delo zahteva ogromno finančnih žrtev, ki bi jih japonski verniki sami ne zmogli; na tem mestu so pomagali in še finančno pomagajo različni predeli vesoljne Cerkve, ki jo je Kristus napravil bogato v raznolikosti in močno v edinosti.

Toda kljub tej svetlobi je Japonska zavita v gosto meglo poganskih načel in poganskega ravnanja: krščanstvo je še tolikim Japoncem vera tujcev, prenekaterim pa znak nekdanjih zločincev, tako da ostane resnična ovira npr. pri sklepanju zakonov; intelektualcem se zdi v nasprotju s pozitivno znanostjo in pravim napredkom; desničarskim ekstremistom pomeni še zmeraj nevarnost za bodočnost države, levičarskim skrajnežem pa ni nič drugega kot opij, ki ga širijo kapitalisti.

Proti ozadju takšnih senc se je naenkrat pojavila bela postava svetega očeta, in kolikor mi je bilo dano prisluhniti predstavnikom različnih plasti japonskega prebivalstva, posebno nekrščanskega, lahko mirno trdim, da je sv. oče osvojil vsakogar, ki ga je prišel čakat iz radovednosti ali pa ga je gledal na televiziji. Vsakogar je osvojil s svojim odkritosrčnim smehljajem in preprostim, spoštljivim, nemalce pa tudi z japonskimi besedami, s katerimi je skušal vsem pokazati, kaj čuti do Japonske v Kristusovem imenu. Kaj zato, če se je včasih posluževal bolj težkih besed, ki jih po navadi v govoru ne rabimo, saj so vsi vedeli, da izbor teh besed zavisi od tistih Japoncev, ki so mu besedilo prevedli v japonščino.

Bolj kot pomen besed so Japonci čutili moč ljubezni, ki je iz njega nekako izžarevala, da se poslužim izraza, ki mi ga je skoval — po japonsko — eden izmed papeževih nekrščanskih občudovalcev. Spet drugi je dejal: »Razumemo se, čeprav ne zna japonščine.« Po mojem mnenju — ki ga lahko podprem le s skoraj 25-letnim misijonarskim življenjem v deželi — je papež dosegel to, kar sem bil vsa ta leta skrivaj molil: dogodek, ki je naenkrat osvetlil katoliško misijonsko delovanje z lučjo dobrote, ki ni ne narodna ne mednarodna, ampak krščanska, čeprav z isto lučjo krepi narod in mednarodne odnose.

Piše avtor tega poročila p. Vladimir Kos: »Okoli mene so ostanki japonskih jedi, potem ko smo praznovali pri neki poganski družini praznik lutk, ki je praznik majhnih deklic. Zaželel sem si, da bi Japonci poznali prave praznike, ki spominjajo na ljubezen božjega Sina.«

Menim, da je večina Japoncev zaslutila takšno razsežnost katoliških misijonov, kar je še posebno važno na Japonskem: dejstvo, da je Japonska otočje, obdano ne od meja z drugimi narodi ampak z morjem, na nek naraven način nagiba otočane k osamilnemu čutenju in vrednotenju. Eden izmed vodilnih japonskih časopisov, Yomiúri (izg. Jomiúri), je v uvodniku od 27. februarja izrekel papežu zahvalo za njegov govor v Hirošimi 25. februarja, ker da je vlil novega poguma Japoncem v borbi za odpravo atomskih bomb, ko so se že Japonci čutili malodušno osamljeni. Lahko rečemo, da so se japonski misijoni po papeževem obisku premaknili v novo obdobje.

V zvezi s tem je zanimiva neke vrste prerokba, ki so jo kristjani s severozahodnega otočja Goto (kake štiri ure s parnikom iz Nagasakija; sestavlja ga 5 velikih in 150 manjših otokov) prinesli v Nagasaki, kamor so se v velikem številu napotili pozdravit papeža. Ti kristjani so potomci v 16. in 17. stoletju preganjanih prednikov, ki so bili na čolnih bežali pred preganjalci; eden teh prednikov je bil napovedal, da bo čez določeno število rodov prišel sam »beli oče« z Zahoda na obisk; baje se število nanaša prav na sedanji rod; in sv. oče je postal dejansko bel kljub že belemu talarju, ker je ob njegovem prihodu in naslednji dan hudo snežilo. Ljudje z otočja Okinawa, dve in pol ure z letalom iz Tokia v subtropskem pasu so trepetali v svojih lahki obleki kot trs, a brez pritožb. *(Konec prihodnjič)*

Vladimir Kos SJ, Tokio

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Zagrebški nadškof Kuharić je ponovno postal predmet napadov režimskega časopisja. Tednik »Novosti Osam«, ki izhaja v sklopu dnevnika »Borba«, je Kuharića obdolžil, da je njegovo početje že na robu protidržavne dejavnosti. Kuharić da je tipičen iskalec ravnotežja, ki pazi, da ne pride v opreko ne z oblastmi pa tudi da se ne zameri nacionalističnim in emigrantskim krogom, ki niso nikdar priznali sedanje Jugoslavije, še manj pa socialistične republike Hrvatske. Po pisanju tednika se Kuharić skrbno pazi, da bi v svojih izjavah in govorih omenil socialistično Jugoslavijo ali Hrvatsko. Kadar govori o Hrvatski, nikdar ne pridene vzdevka »socialistična«. In to je v očeh pisca tipičen izraz prezira in sovraštva do sedanjega režima.

■ Forlanijeva vlada je bila v poslanski zbornici ponovno poražena. Zaradi že običajnega pojava »prostih strelcev« iz vrst vladne večine je v četrtek 12. marca dvakrat ostala v manjšini. Šlo je za predlog socialističnega ministra Formice, da se podržavi zasebna letalska družba Itavia in se jo tako reši pred propadom. Predlog je bil odklonjen, kar je povzročilo nevoljo zlasti v vrstah socialistov.

■ Na avtocesti Parma-Reggio je pretekli četrtek prišlo do verižnega trčenja, ki ga je povzročila gosta megla. Zaradi tega je bil promet zaprt za osem ur. Gasilci so imeli polne roke dela, saj so morali številne ranjence — nad 50 — reševati iz skrotovičene pločevine z varilnimi napravami. Štiri osebe so izgubile življenje.

■ Trinajst dni so bili potniki in člani posadke pakistanskega letala v rokah treh teroristov, nasprotnikov sedanjega vojaškega režima v Pakistanu, ki so se letala polastili, da bi izsilili izpust političnih zapornikov. Najprej so postavili številko 108, ki so jo kasneje znižali na 54, kolikor jih je bila pripravljena izpustiti pakistanska vlada. Letalo so preusmerili najprej v Kabul v Afganistan, od tam pa v Damask v Sirijo. Tamkajšnje oblasti so dosegle, da so teroristi sprejeli pogoje pakistanske vlade in ko je prišlo 54 zapornikov, se predali.

■ Po devetih letih je Kanada spet sprejela severnoameriškega predsednika. Ronald Reagan je preživel v Kanadi dva dni. V tem času se je zlasti razgovarjal s predsednikom kanadske vlade Trudeaujem. Čeprav sta obe državi zaveznici, imata pa vedno tudi nekatere sporne točke, ki jih je treba od časa do časa reševati. Dokajšnjo pozornost je v Kanadi povzročil Reaganov predlog o ustanovitvi gospodarsko-politične zveze med ZDA in Kanado, v katero naj bi kasneje stopila še Mehika.

■ V Londonu so predstavniki Velike Britanije, Gvatemale in pokrajine Belize, ki leži v Srednji Ameriki ob Karibskem morju ter meji na zahodu na Gvatemalo, podpisali sporazum, da bo postala Belize, zadnja britanska kolonija na ameriških tleh, neodvisna pred koncem letošnjega leta.

Novi pravoslavni patriarh v Jeruzalemu

Jeruzalem je dobil novega pravoslavnega patriarha. To je 58-letni Teodoros I. Umeščen je bil v nedeljo 1. marca. Prisotni so bili zastopniki pravoslavnih Cerkva iz Rusije, Grčije, Cipra, Turčije, Romunije, Sirije in Jordanije. Novi patriarh je bil doslej nadškof v Amanu v Jordaniji. Pod seboj ima 160.000 vernikov. Grška pravoslavna Cerkev skrbi za približno sto svetih krajev v Palestini.

Pertini v Milanu in Turinu

Konec preteklega tedna je predsednik republike Pertini obiskal Milan in Turin. Obisk je imel sicer zaseben značaj, pa ni bil zato nič manj pomemben.

V Milanu se je v sodni palači udeležil odkritja spominske plošče v čast umorjenih sodnikov Guida Gallija in Emilia Alessandrinija, nato pa je imel intervju z Enzom Biagiom, ki ga je kasneje objavil tednik »Epoca«. V njem je med drugim dejal, da bo storil vse, da ne bo prišlo do predčasnih parlamentarnih volitev. Prav tako da ceni socialne reforme in si jih želi, toda če bi prišlo do njih ob žrtvovanju svobode, bi jih odločno zavrnil. Pohvalil je komunističnega poslanca Pajetto, da se je v Moskvi dobro držal, okrcal pa ameriškega predsednika Reagana, da je v svojih izjavah do Moskve preveč izzivalen.

Naslednji dan je Pertini obiskal v Turinu prefekturo, kjer se je sestal s predstavniki krajevnih oblasti. Med njimi je bil tudi turinski nadškof kardinal Ballestrero, s katerim se je zadržal v pogovoru na štiri oči. Zatem je predsednik republike sprejel 314 županov turinske pokrajine ter predstavnike deželnega, pokrajinskega in občinskega sveta. Sestal se je tudi s 15 svojci žrtev turinskega terorizma. Popoldne je obiskal razstavo raznih socialističnih, anarhističnih in republikanskih zastav, ki so jih v času diktature zaplenile fašistične oblasti.

Težko življenje katoličanov v Litvi

Italijanski dnevnik »L'Avvenire« je prinesel vrsto člankov o življenju katoličanov v Litvi, ki je od zadnje svetovne vojne vključena v Sovjetsko zvezo.

OVIRE PRI VERSKI OSKRBI BOLNIKOV

Pod kakšnimi pogoji lahko prejme bolnik svete zakramente v bolnišnici? Pokrajinski zdravnik iz Utene določa: Dovoljenje za vstop verskega predstavnika v bolnišnico se izdaja samo na izrecno prošnjo bolnika. Zdravniki pa moramo dati pismeno dovoljenje. Ko pride verski predstavnik, mora biti bolnik sam v sobi. Kadar to ni možno, ga je treba izolirati s posebno pregrajo. Pri verskem obredu ne smejo biti prisotni bolniški uslužbenci.

Bolniki torej le s težavo pridejo do duhovne tolažbe v zakramentih.

KAJ JE KAZNIVO DEJANJE

Kuroedov, predsednik svéta za verske zadeve je dal svojim pokrajinskim predstavnikom naslednja navodila: Na vaše vprašanje ali je kaznivo dejanje, če duhovniki vabijo mladoletne, da strežejo pri maši, da se udeležujejo verskih obredov, procesij in drugih, sodni odsek za verske zadeve razlaga, da je treba smatrati taka dejanja za kršitev zakona. Krivci so odgovorni po členu 143 kazenskega zakonika litvanske republike.

Za cerkev je vse drago, celo prižiganje luči. Navadni državljani plačujejo kilovat električnega toka po štiri kopejke, za cerkev velja cena 25 kopejk!

NI VERSKIH KNJIG

Če imajo trdo življenje duhovniki, tudi za vernike ni lahko. Verniki bi radi imeli knjige verske vsebine, zlasti sveto pismo. A od leta 1940 do 1970 so bile natisnjene le tri knjige: Obrednik, Dekreti vatikanskega koncila in Sveto pismo nove zaveze, a le v 10.000 izvodih. Izračunali so, da pride na posameznega litvanskega katoličana le ena stran. Zato pa se dogajajo nenavadne stvari. Menda je Litva edina dežela, kjer se sveto pismo prodaja na črni borzi po 30 rubljev, to je približno 40.000 lir.

ZALOŽBA »SAMIZDAT«

Ker ni mogoče dobiti knjig, se je silno razširil skrivni tisk. Ta tisk se imenuje »samizdat«. Zanimiv je pojav revije: Kronika katoliške Cerkve v Litvi, ki redno izide vsake tri mesece v ruskem in litvanskem jeziku. Prva številka je izšla 19. marca 1972. Najnovejša številka je 41. v maju 1980. Gotovo je v tem času že izšla 42. številka. Gre za publikacijo, za katero se zavzema vse prebivalstvo Litve, da posreduje novice, da jo širi, predvsem pa, da nihče ne izda kraja, kje se tiska. Organizirani so bili sodni procesi, a nobeno ime ni prišlo na dan.

Tajno izdajanje raznih publikacij se je zelo razcvetelo. Na univerzi v Wilni se tiska revija Perspektyvas. Doslej je izšlo 12 številk, potem Alma Mater, tretja številka. Mladini je posvečena revija Avvenire, kar pomeni prihodnost. Revija Aurora, ki izhaja od novembra 1975, si je stavila v program, da spominja na litvansko preteklost, da točno presoja sedanjost in kaže, kakšna bo bodočnost. Uredniki priporočajo tistim, ki bi revijo prepisovali, naj jo prepisujejo s strojem, ki nima nobene okvare — ne morda zaradi estetike, pač pa da se policiji prepreči možnost ugotavljanja, kje se je revija prepisovala.

Policija se trudi, da bi odkrila tajne tiskarne. Že leta 1973 je bil izdan ukaz, da je treba prijaviti vse pisalne stroje in ciklostile. Zaželenega uspeha ni bilo. Zaplenili so nekaj sumljivih pisalnih strojev in to je bilo vse. En stroj je bil last Jouzasa Grazysa, ki je bil kriv, da je zvezal prve tri številke Kronike in je bil obsojen na tri leta zapora.

OVIRE ZA DUHOVNIŠKI NARAŠČAJ

Ko policija išče izdajatelje raznih skrivnih revij, išče tudi domnevne skrivne duhovnike, ki so dovršili svoje študije v tajnih semeniščih. Tu policijo verjetno zapelje bujna domišljija in pa napačno sklepanje, da Cerkev ne more živeti v tako težkih razmerah kot so v Litvi. Uradno dovoljeno področje cerkvenega delovanja je zelo omejeno.

Cerkev sv. Rafaela v Wilni se uporablja, čeprav so v teku obnovitvena dela, ki jih prostovoljno plačujejo verniki. Maša je v kripti. Župnik te cerkve Pranas je povedal naslednje uradne podatke o življenju Cerkve. V Wilni, glavnem mestu republike, je odprtih za bogoslužje 11 cerkva. V celi škofiji deluje 96 duhovnikov, ki so povečini stari; eden ima celo 95 let. Mladih duhovnikov je malo, le pet. Litva ima šest škofij in skupno 700 duhovnikov.

V edinem bogoslovju (malih semenišč Litva nima) je trenutno 90 bogoslovcev. Poklicev ne manjka, a jih več ne smejo sprejeti v bogoslovje. Duhovnik Pranas je te podatke prebral iz razmnožene knjižice in pravi dalje: Nismo ravno v Stalinovih časih. Letos je bila natisnjena Knjiga katehez, a samo v 60.000 izvodih. Potrebovali bi jih mnogo več.

Duhovnik Vaclovas Aliulis skrbi za cerkev sv. apostolov Petra in Pavla v Wilni. Svoj čas je pripravljal natis evangelija v litvanskem jeziku. Povedal je, da je pripravljen prevod mašne knjige, a je ne morejo natisniti, ker ni papirja. Čakajo, da jim nakažejo papir. Verjetno bo treba čakati še nekaj let.

ŠE VEDNO LATINŠČINA

Sveta maša je povečini v latinskem jeziku. Mašne knjižice, ki si jih verniki sami napišejo, imajo latinske molitve. Posvetilna molitev za 44 tisoč otrok (od 50 tisoč) je tudi latinska. Poročni obred je latinski za tiste, ki se jim posreči se cerkveno poročiti. Tu ne gre za politične ovire. Pač pa so v redkih odprtih cerkvah že najavljene poroke za leto naprej.

Razni napisi po cerkvah so latinski. Latinska je tudi molitev na listu pred milostno podobo Porta Aurora v Wilni. Sem prihajajo otroci za prvo sveto obhajilo iz vseh delov Rusije, zlasti iz Belorusije, kjer nimajo duhovnikov. - *S. Z.*

Iz Jugoslavije

Načrt za 6 novih jedrskih central v Jugoslaviji

Jugoslovanske rezerve na področju proizvodnje električne energije so vsaj šestkrat manjše kot v drugih državah. Zaradi tega je zvezni izvršni svet sklenil pripraviti načrte za gradnjo vsaj šestih jedrskih central, ki naj bi začele obratovati v prihodnjih dvajsetih letih. Zgradili jih bodo v Dolskem blizu Ljubljane, v Smederevu v Srbiji, v Titovem Velesu v Makedoniji, v Vukovaru ter med Batino in Apatinom v Vojvodini ter na Hrvaškem. V ta program ni vključena jedrska centrala v Krškem, ki je že dograjena in bo začela poskusno obratovati letos.

Za uresničitev tega obsežnega energetskega programa bo 56 odstotkov investicijskih sredstev dala na razpolago domača industrija, ostalo pa bo kreditiral Mednarodni investicijski sklad. Vzporedno s temi pobudami že dokončujejo načrte za izkoriščanje jugoslovanskih ležišč urana v Kalni v vzhodni Srbiji, v dolini Crne Rijeke, vzdolž Donave ter na nekaterih področjih Hrvaške. Že dograjen pa je uranov rudnik v Sloveniji.

Dramatičen položaj 30 klaris

Italijanski časopis »Il Giornale« je 29. januarja letos objavil vest o dramatičnem položaju 30 redovnic klaris iz kraja Santa Lucia-Serino v Irpiniji. Potres jim je namreč lani popolnoma porušil samostan, same pa so ostale nepoškodovane. Sedaj živijo začasno vse v enem prostoru, kjer so si namestile tudi tabernakelj. Časnikar se sprašuje: Kdo naj jim pozida nov samostan? In čemu? Da bi samo molile? Ali ni to izgubljen čas? Ali ni toliko drugega bolj potrebnega dela?

Samo nekaj dni po objavi omenjenega članka so časnikarju začela deževati pisma in denar za pomoč redovnicam. Velja pa podčrtati nagib darovalcev, ki so ga pripisali v svojih pošiljkah: »Verujemo v moč molitve bolj kot v kateri koli drugi vir energije. Molitev kot češčenje, zahvala, zadoščevanje in prošnja.« Časnikar Torelli dostavlja: »Nihče od nas ne more vedeti, koliko in kaj vse dolguje onim 30 strelovodom klarisinj iz Sv. Lucije.«

Težave kristjanov v Palestini

Frančiškanski redovnik Gino Concetti je v imenu frančiškanov, ki so varuhi svetih krajev v Palestini, v dnevniku L'Osservatore Romano objavil poseben poziv, v katerem izraža zaskrbljenost za svete kraje. Število krisjanov v Palestini se je močno skrčilo in še ti živijo v težkih materialnih razmerah. Nujno potrebujejo pomoči širše krščanske skupnosti, da si izboljšajo domove. Po popravilu pa kličejo tudi zgradbe svetih krajev. Če kristjanov ne bo, bodo te stavbe postale muzeji, ki jih bodo obiskovali turisti, ne bodo pa več središča verskega življenja.

★

»Edo, znaš plavati?«
»Pa še kako lepo.«
»Kje si se pa naučil?«
»Kje, v vodi vendar.«

(Ben. kol.)

Letošnja misijonska postna akcija

Vsaka naša družina naj se odpre svetu

Pred nekaj nedeljami smo pri prvem berilu slišali besede preroka Izaije: »Tako govori Gospod: Deli svoj kruh z lačnim, sprejmi v svojo hišo reveža, brezdomca, obleci nagega...«

Zdi se mi, da bi letošnje postne akcije ne mogli začeti z bolj primernimi besedami. Gospod nam govori: »Delite svoj kruh z lačnim.« Naša akcija letos že štirinajstič uresničuje te besede in se tako povezuje z akcijo »Košček kruha iz ljubezni do Boga«, ki smo jo pričeli pred nekaj leti.

Zadnja leta so bila res leta dela in žrtev in lahko rečemo, da je naša škofija zares delila kruh z lačnimi, bolnimi, revnimi, brezpravnimi.

Vendar se ne spodobi za kristjana, da bi opravljeno delo samo občudoval in si rekel: dovolj je! Kristjan mora začeto delo nadaljevati, iskati vedno novih poti pri reševanju sveta.

LETOŠNJE GESLO

Tudi za letošnjo postno akcijo kristjana spet vzpodbujajo besede, ki jih je Bog izrekel po preroku Izaiji: »Sprejmi v svojo hišo reveža, brezdomca, obleci nagega.« Letošnje geslo je zato: »Vsaka družina naj se odpre svetu.«

Zakaj prav to geslo? Zato ker si je naša škofija za pastoralno leto 1980/81 postavila za cilj prav družino. Danes se mnogo govori o krizi družine. Brez dvoma je vzrok tej krizi tudi to, da se družina zapira sama vase, v svoje probleme; v teh slednjih se potem izgubljajo vse moči in tudi možnosti, da bi družina izven svojih meja kaj dobrega naredila.

Če je res, da nekdo sebe obogati čimbolj se daruje drugim, potem naše družine svoje težave lahko rešujejo tudi s tem, da se zanimajo za druge, posebno za tiste milijone ljudi, katerim je še toliko treba pomagati, bodisi v gmotnem, bodisi v duhovnem oziru.

V družini, ki je »odprta svetu«, ima lahko vsak član svojo nalogo. Vsi, starši in otroci, lahko za druge molijo, lahko se zanje zanimajo, lahko zanje delajo.

Po tej poti bomo skušali doseči, da bi se za ta vprašanja res vsi zanimali. Mladi se bodo s temi problemi seznanili predvsem v šoli. Učencem bomo predlagali, naj s kakšnim skromnim darom pomagajo pri uresničitvi kakšne praktične zamisli. S tem bomo vzgajali tudi njihov čut za bratstvo med pripadniki različnih narodov.

POSVOJITEV ENEGA OTROKA

A tudi odrasli bodo imeli svojo nalogo. Staršem, pa tudi drugim, bomo spet predlagali, naj bi posvojili enega otroka Tretjega sveta.

Predlog je bil dan že oktobra lani in bi prišel v poštev za božič. Ker pa je potem prišlo do potresa v južni Italiji, se je vsa skrb in dejavnost osredotočila na prizadete kraje.

V čem obstoji ta simbolična posvojitev?

V tem, da v postnem času damo prostor v našem domu enemu od tolikih otrok, ki trpijo lakoto, s tem, da mu preskrbimo sredstva, ki mu bodo omogočila, da ne bo umrl od lakote. Tako naj si družina, ki ima enega otroka, med postnim časom predstavlja, da ima dva; tista, ki ima dva, naj misli, da ima tri itd. Tako naj otroku, ki ga je simbolično posvojila za dobo dveh mesecev, nudi vse tisto, kar nudi svojemu lastnemu.

Tudi naše verske skupnosti in naše župnije so neke vrste družina. Ne manjka torej priložnosti, da bi v teh dejavnostih, ki smo jih pred leti začeli, tudi ne nadaljevali. Vsaka skupnost, vsaka župnija bo lahko izbrala dejavnost, s katero se bo še bolj približala in pomagala bratom v potrebi, kjerkoli ti živijo.

don Giuseppe Baldas

Skupina misijonarjev iz goriške nadškofije, ki delujejo v Kossou in Nimbò skupaj z nadškofom Petrom Cocolinom

Pobude škofijskega misijonskega centra

Za živahnejše delovanje v župnijskih občestvih nudi škofijski misijonski centér sledeča sredstva in pripomočke:

Župnije:

1. lepake na temo letošnjega postnega časa: Vsaka naša družina naj bo odprta svetu;
2. posebno prilogo tednikov »Voce Isontina« in »Katoliškega glasa« o škofijskih misijonskih dejavnostih ter o načrtih za leto 1981;
3. hranilnike in kuverte;
4. molitvene obrazce;
5. za bolnike: obrazce za darovanje trpljenja;
6. knjigo »Družina in svet«;
7. drugi del knjige o basnih v savanah dežel Gornje Volte, ki jih je zbrala Ivana Cossar;
8. brošuro »Draga škofija...« 2. del; zbirko pisem, ki so jih napisali misijonarji naše škofije iz vseh delov sveta;
9. dokumentarne filme super 8 in 16 ter ozvočene diapozitive in kratke filme;
10. za mlade, ki se pripravljajo na zakrament svete birme: knjižico-priročnik s kratkimi premišljevanji in praktičnimi predlogi;
11. ročne izdelke iz dežel Tretjega sveta; izdelki bodo služili za razstave, nato pa bodo šli v prodajo;
12. plastične vreče za zbiranje cunj.

Poleg tega bodo škofijski misijonarji, ki se bodo v postnem času mudili v našem mestu, na voljo za prirejanje misijonskih dni, srečanj itd. O načinu potekanja srečanj se lahko vsak dušni pastir, ki bi ga tako srečanje zanimalo, dogovori z misijonarjem samim.

Šole:

Učiteljem in katehistom priporočamo, naj učencem osvetlijo problem nerazvitih dežel in bratstva med narodi.

Vsak učitelj bo prejel v dar, kakor že lani, knjigo o basnih savane, 2. del. Basni so poučne in jih otroci radi poslušajo.

Misijonarji bodo na voljo za morebitna srečanja in projekcije diapozitivov na šolah. Naj povemo, da ima misijonski center na razpolago kakih šestdeset audiovizualnih didaktičnih pripomočkov (filmi 16, film super 8, zvočni diapozitivi, diapozitivi s priloženim besedilom, kratki filmi); vse to lahko dvignete pri poverjenikih omenjenega centra.

Kdor si želi nabaviti omenjeno didaktično gradivo ali knjige, ki govorijo o razvoju Tretjega sveta, naj se obrne na omenjeni misijonski center. Isto velja za tiste, ki bi želeli, da bi njihovo šolo obiskal kakšen misijonar.

Ta misijonska razgibanost bo zajela tudi srednje šole, višje in nižje. V letu 1980 so bili misijonarji in misijonarke na teh šolah toplo sprejeti.

Letos bodo za to važno nalogo na voljo p. Sandro Bordignon (Pime), bivši urednik »Mondo e Missione«, ter misijonar in misijonarka iz kongregacije sv. Frančiška Ksaverija. Srečanja bodo med veroučnimi urami, pri katerih je prisoten tudi katehet.

To prilogo je oskrbel Misijonski center goriške nadškofije za letošnjo misijonsko postno akcijo.

Zbiranje papirja in cunj:

Trenutno je cena papirja precej nizka; izkupiček za cunje je večji. Misijonski center se je dogovoril z dvema podjetjema, ki se s tem ukvarjata; zato jamči za urejen potek celotne akcije bodisi glede organizacije bodisi glede odvoza materiala s tovornjaki omenjenih podjetij.

Ne more se pa omenjeni center obvezati, da bi nabiral material tudi po posameznih vaseh. Zato priporoča župnijam, ki so v isti coni, naj skupaj določijo datum za zbiranje materiala. Za cunje so na voljo posebne plastične vreče. Na njih je označeno, v katerih dneh naj jih ljudje pustijo pred hišo, da jih bodo poverjeniki pobrali (to so torek, četrtek, sobota). Na voljo so tudi vreče, na katerih dnevi niso označeni.

Vsaka župnija si lahko nabavi vreče pri misijonskem centru.

Pospeševatelji misijonske akcije:

p. Sandro Bordigon, župnija Madonnina, Gorica, tel. 390817;

p. Saveriano di Parma, goriško semenišče, tel. 84743;

s. Saveriana, Zavod Contavalle, Gorica, tel. 83185;

don Giuseppe Baldas, škofijski misijonski center, Gorica, tel. 81309.

Uradne ure škofijskega misijonskega centra: vsak dan (od ponedeljka do petka) od 8.30 do 12.30 in od 14. do 18. ure, ter ob sobotah od 9. do 12. ure. Naslov: Škofijski misijonski center, ul. Arcivescovado, 2, 34170 Gorica, tel. 81309.

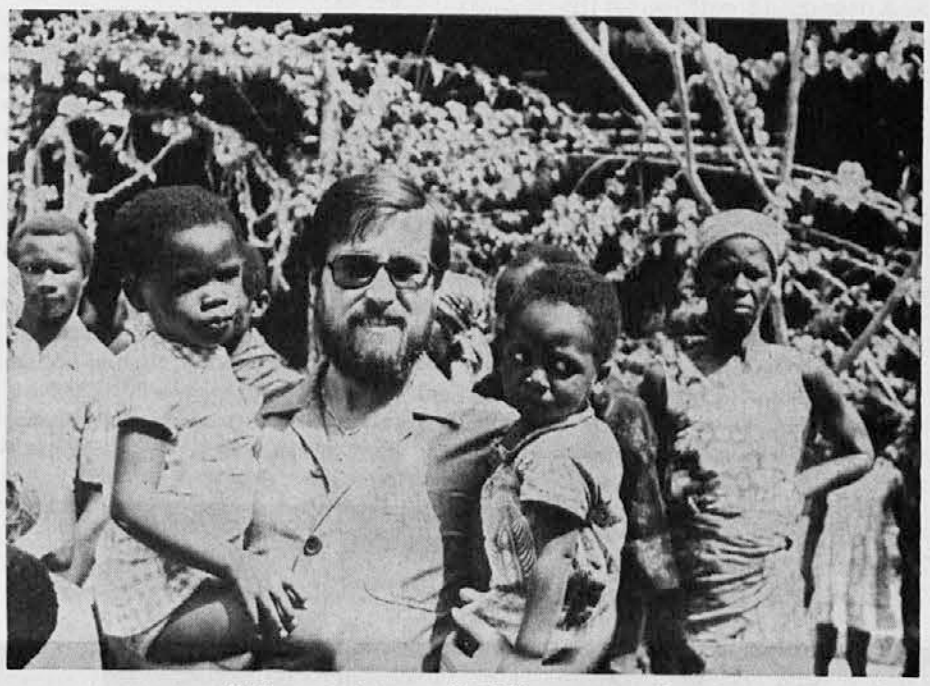

P. Ivano z dvema prijateljčkoma v naročju

MISIJONSKA POSTNA NABIRKA 1980 V SLOVENSKIH ŽUPNIJAH

Devin	400.000
Doberdob	360.000
Dol	98.600
Gabrje-Vrh	300.000
Gorica:	
Slov. župnija	912.000
Alojzijevišče	18.000
Sestre Čudodelne svetinje	775.000
Zavod sv. Družine	2.635.700
Jamlje	159.300
Jazbine	65.000
Krmin-Subida	150.000
Mavhinje	215.000
Nabrežina	1.780.000
Pevma	200.000
Podgora	265.000
Rupa-Peč	323.750
Sovodnje	402.000
Šole:	
Dol	34.700
Gorica, osnovne šole	176.000
Podgora	185.450
Sovodnje	72.000
Števerjan - vrtec in osn. šola	305.750
Štandrež	1.005.000
Števerjan	290.000
Štmaver	180.000
Zgonik	200.000
Skupaj	11.436.250

Po italijanskih župnijah se je nabralo: področje Gorica 19.358.265; Tržič 10.567.590; Krmin 3.520.500; Gradiška 5.519.410; Visco 7.397.500; Červinjan 4.941.850; Oglej 3.902.000; skupaj 55.207.415 lir.

Vsa misijonska postna akcija je prinesla 146.691.678 lir (+ 28.164.518), izdatkov pa je bilo 146.811.292 lir. Primanjkljaj znaša 119.614 lir. Na osebo pride 772 lir (+ 149).

Pričevanje iz Kitajske

Misijonar Andrej Majcen, ki sedaj živi v pokoju pri salezijancih v Želimlju, ima še vedno stike s svojimi nekdanjimi verniki na Kitajskem in v Vietnamu. Vsakotoliko pripravi kako poročilo in ga pošlje tudi v Gorico. Tako imamo sedaj dve poročili, eno iz Kitajske, drugo iz Vietnama. Tukaj objavljamo poročilo iz Kitajske.

Naš salezijanski inšpektor Jožef Zen je pred božičem bil na Kitajskem in sicer v Kunmingu, kjer je bilo prvo mesto mojega misijonskega apostolata in kjer sem zaoral misijonsko ledino skupaj s pok. msgr. Kerecom. Videl je, da naša šola Modrosti, ki smo jo sezidali, še vedno služi mladini, škofija je pa zasedena in stolna cerkev zanemarjeno skladišče.

Tam se je srečal s kitajskim duhovnikom Wangom, ki je pretrpel skoraj 30 let ječe in je sedaj še močnejši in bolj utrjen v veri. Vrši službo pri kulturnem oddelku, kjer prevaja dokumente iz italijanščine in v italijanščino, katero še kar dobro obvlada. (G. Majcnu je pisal v italijanščini in v kitajščini.) Salezijanci iz Hongkonga so mu kupili hišico, kjer včasih privatno mašuje, tudi za katoličane. Dobil je nove mašne knjige in obrednik v kitajščini. (Progresivni duhovniki pa mašujejo še vedno v latinščini po starem obredu.) Rad bi imel še kaj denarja, da bi si dokupil še sobico, ki bi mu služila za sprejemnico.

G. inšpektor je v Kunmingu srečal tudi p. Hoja. Bivši nadškof Derouineau ga je z dovoljenjem Apostolskega sedeža imenoval za naslednika v kunminški škofiji, ko jo je moral zapustiti. Tudi ta je veliko pretrpel, a je ostal zvest papežu. Tega ne moremo reči o škofu Kungu, ki se je poročil in sedaj živi kot navaden občan ter hodi na sestanke verske komisije.

Zanimivo je — pravi g. Majcen —, da sta se inšpektor in p. Ho pogovarjala med seboj v latinščini, čeprav sta oba Kitajca. Toda eden govori kunminško, drugi pa šangajsko kitajščino, ki sta si zelo različni. Seveda pa je pisava ista, to se pravi znaki so isti, le vsak po svoje jih izgovarja. Zaradi tega bi uvedba naših črk bila skoro nemogoča.

V veliko veselje mi je bilo, ko sem dobil tri strani dolgo pismo neke svoje bivše kristjanke v Čaotungu. Hvaležno se spominja, kako so jo sestre misijonarke ozdravile od garij, ki jih je bila polna. Pozneje je hotela v samostan, a jo je msgr. Kerec zavrnil, češ da ni za redovno življenje. Prišla je k meni, piše g. Majcen, in se pred 30 leti poročila z nekim našim bivšim gojencem. Med revolucijo je bila obsojena na prisilno delo. Podobno njen mož, češ da je imel stike s tujimi agenti (misijonarji). Sedaj, piše, je vse to trpljenje prešlo. Zvesta sva ostala Resnici, ki ste nam jo vi oznanjali.

Poroča še o raznih redovnicah v Čaotungu. Msgr. Kerec jih je pred svojim prisilnim odhodom iz škofije odvezal od redovnih obljub. Nekatere so se v tem času poročile, druge so ostale še naprej v bolnišnici, ki jo je ustanovil msgr. Kerec in jo sedaj vodi primarij kirurg dr. Čang, le da so jo združili z bivšo protestantsko bolnišnico. Tudi dr. Čang je bil več let v zaporu. Na čelu čaotunške škofije je še vedno p. Čen, ki ga je na to mesto pred svojim odhodom imenoval msgr. Kerec po navodilih Apostolskega sedeža.

* * *

Iz tega poročila g. Majcna in tudi iz poročil drugih obiskovalcev sedanje Kitajske je razvideti dvoje: Prvič, da je na Kitajskem še vedno lepo število vernikov in da se položaj kristjanov in tudi drugih verstev izboljšuje; oblasti kažejo do njih neko strpnost in skušajo popraviti najhujše krivice.

Drugič, da ostaja delikatno vprašanje odnosa do »progresističnih kristjanov«, to je do tistih, ki so v času preganjanja pristali na zahtevo komunistične oblasti in ustanovili »neodvisno in samostojno kitajsko Cerkev«. Med njimi so tudi škofje, veljavno posvečeni.

Ob zadnjem obisku sv. očeta na Filipinih se je državni tajnik kardinal Casaroli nalašč podal v Hongkong, da bi se poblize seznanil s tem vprašanjem. Tudi inšpektor Zen in g. Wang sta o tem govorila, pravi Majcen, kaj več pa mi inšpektor ni pisal. Vprašanje je v resnici delikatno in bi vsaka prenagljenost mogla napraviti nepopravljivo škodo.

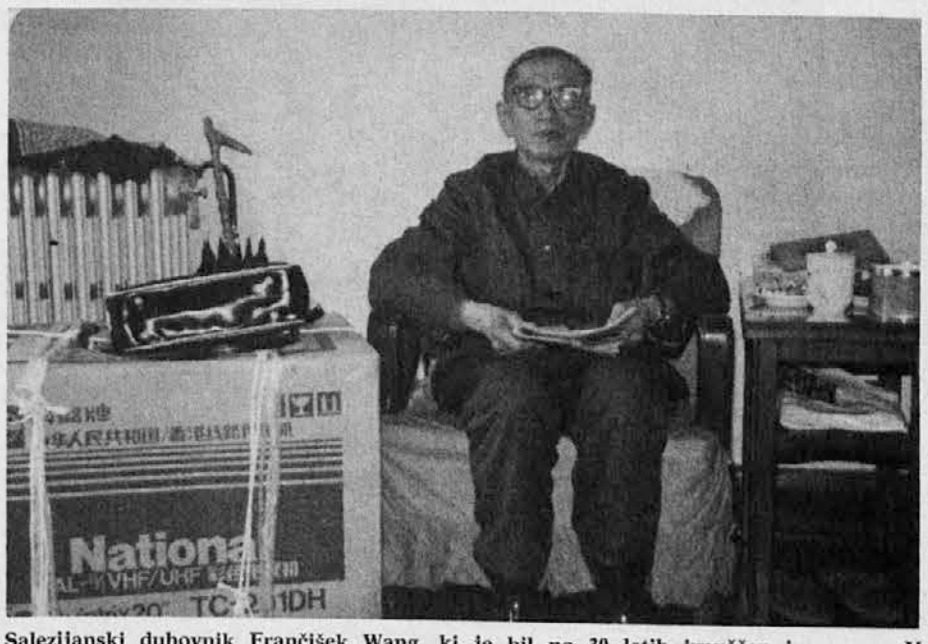

Salezijanski duhovnik Frančišek Wang, ki je bil po 30 letih izpuščen iz zapora. V pismu g. Majcnu piše v italijanščini: »Iz vaše fotografije vidim, da ste še vedno pri zdravju, dočim jaz živim v resnici kot starček, kot boste lahko videli na fotografiji, ki jo je napravil Zen in vam jo bo poslal v spomin.«

Nam lahko pomagaš tudi ti?

Spet prihajamo s prošnjo za pomoč. Vsa goriška škofijska skupnost naj bi nudila pomoč našim misijonarjem pri njihovem delovanju. Kakor je razvidno in razloženo v tej prilogi »Katoliškega glasa«, je mnogo potreb in zahtev, s katerimi se misijonarji srečujejo. Te potrebe so naznačene in obrazložene v sedmih načrtih, ki jih tu objavljamo.

Nič manj kot 140 milijonov vas prosimo. Skoro se nam zdi nemogoče uresničiti vse to, kar je v načrtih. Toda z združenimi močmi bomo mogli doseči vse, kar smo si zastavili na našem misijonskem področju. In zato vprašamo tudi vas: Ali nam lahko ponudite roko v pomoč? In že sedaj vam bodi izrečena zahvala naših misijonarjev.

Načrt št. 1: Vzdrževanje naših misijonarjev na Slonokoščeni obali 40 milijonov lir.

Načrt št. 2: Podpora misijonarjem v ostalem svetu 30 milijonov lir.

Načrt št. 3: Za vaške kapelice 10 milijonov lir.

Načrt št. 4: Za strokovno šolo v Kossouu 15 milijonov lir.

Načrt št. 5: Tečaji za nego dojenčkov in gospodinjstvo v Nimbò in Kossouu 15 milijonov lir.

Načrt št. 6: Bolnišnica za gobavce v Manikrò 20 milijonov lir.

Načrt. št. 7: Načrti za zdravstvo 10 milijonov lir.

Skupno 140 milijonov lir.

1. NAČRT

Dolar je presegel vrednost 1.000 lir, tudi bencin jo bo kmalu dosegel. Ko hodimo dnevno nakupovat, vidimo, da narašča cena blagu, ki smo ga izbrali, za 10, 30, 50 lir. Ljudje pravijo, da se vse draži in kam da pridemo? K sreči pri nas rastejo tudi plače, vsako toliko tudi pokojnine in zaradi tega se še nekako shaja. Kaj pa v misijonih?

Tudi tam je vse vsak dan dražje, tudi tam stane bencin kolikor v Italiji, tudi tam je enako s cenami živil. Samo da... naši misijonarji nimajo plače in nimajo niti pokojnine. Njih pogled je uprt v goriško nadškofijo: na razne župnije, skupnosti, podjetja, kongregacije, šole in do toliko drugih zasebnikov, kateri niso v vseh teh letih nikoli zapustili misijonarjev v njihovih potrebah.

Obe veliki misijonski družini v Kossouu in Nimbò dobro vesta, da tudi v letošnjem postnem času ne bosta pozabljeni in da bo škofijska ljubezen do misijonov delala čudeže. Naši misijonarji bodo tudi letos nudili — poleg daru svete vere, ki je najvažnejši — milijonom ljudi zdravje, pouk, delo in človeško dostojanstvo. Vse to v svojih bolnišnicah, poklicnih šolah za poljedelstvo.

Ti dve misijonski družini dobro vesta, da smeta zopet računati na naše družine, ki so in ki morajo vedno biti družine odprte vsemu svetu.

Za te načrte znašajo predvideni stroški 40 milijonov lir.

2. NAČRT

V teh dneh je bilo tiskano delce »Draga škofija...« št. 2. V njem so nekatera pisma naših misijonarjev (goriške nadškofije), ki delujejo v raznih delih sveta. Iz teh pisem se odraža jasno in določno: zahvala, včasih prav ganljiva, za vse, kar prispeva škofija za njihovo misijonsko dejavnost.

Pomoč, ki se jim nudi (lani je prejel vsak misijonar po milijon lir), jim pride pogosto kot resnična Previdnost božja. To in ono je bilo treba dovršiti, oni dolg poplačati... in glej, o pravem času je dospel prispevek iz goriške škofije. Koliko dobrega moremo narediti z enim samim milijonom.

Za načrt št. 2 je proračun 30 milijonov lir.

Don Chino Raugna s svojimi kristjani na področju Kossou

3. NAČRT

Med drugimi načrti, ki so bili v preteklem letu predlagani za postni čas, je bila pod št. 1 gradnja dvorane-kapele za Nimbò. Potrebnih je bilo 15 milijonov. Danes je ta dvorana-kapela že lepa resničnost.

Toda ta dosežek nam ne dovoljuje, da bi pozabili na to, da so po vaseh še druge cerkvice, potrebne popravila in vzdrževanja. V deževni dobi, ko lije kakor iz škafa, te vaške kapelice trpijo občutno škodo. Temu je treba odpomoči, če nočemo, da se sčasoma poderejo. Zaradi tega so nas prosili naši misijonarji, da damo v proračun tudi popravilo nekaterih kapel v Kossouu in v Nimbò.

Za ta načrt je proračun 10 milijonov lir.

Med mašo v kapeli novozgrajene stavbe v Nimbò

4. NAČRT

O prebivalcih vasi Ruda pravijo, da so odločni ljudje: kadar kdo nekaj podvzame, to zasleduje z gotovostjo in vztrajnostjo do konca. V zadnjih letih so izšli iz Rude duhovniki in misijonarji. Eden od teh se še vedno vztrajno in z uspehom bori s težavami. Vsi ga poznajo: je Pepùt Burgnich. Ko se je pred osmimi leti Pepùt podal v Afriko, je nosil s seboj določen načrt: ustanoviti strokovno šolo, da bi iz nje mogli ondotni mladeniči odnesti strokovno izobrazbo.

S potrpežljivostjo in vztrajnostjo je nastala prva skupina učencev. Potem je raslo število razredov in po treh letih smo imeli prve mizarje, kleparje, krepke zidarje. Medtem je rasla tudi slava strokovne šole v Kossouu. Prihajali so novi učenci, odpirali so se novi razredi, vedno pa je primanjkovalo prostorov, da bi mogli sprejeti vse, ki so se priglasili: kakih petdeset.

Že s prispevki, nabranimi v postu 1979 in 1980 smo predvsem povečali delavnico in spalnice. Toda poleg spalnic potrebujejo še higienske prostore, predvsem je nujna primerna kuhinja in prostor za jedilnico. Nadškof Cocolin je ob srečanju s temi mladimi učenci obljubil, da bo goriška nadškofija dala njihovi strokovni šoli vse te zgradbe, in to v najkrajšem času, če bo le mogoče. Zagotovil jim je tudi, da jim ne bo manjkala vsakdanja hrana.

Giuseppe Burgnich pri gradnji poklicne tehnične šole v Kossou

Za to strokovno šolo je predvidenih 15 milijonov lir.

5. NAČRT

Tri redovnice za 150 žena za tri leta — to je bil obris načrta št. 5. Te so: s. Dores in s. Pieralba v Kossou, s. Aleksandra v Nimbò. Teh 150 žena in deklet obiskuje na misijonski postaji tečaj za nego dojenčkov, gospodinjski tečaj pa še tečaj za krojenje in šivanje oblek. Tečaji trajajo po tri leta od oktobra do junija.

Ni lahka stvar voditi tak tečaj skozi devet mesecev na leto, imeti ob sebi tolikšno število žena in jim nuditi duhovno in strokovno izobrazbo. Iz Gorice smo poslali dozdaj bombaž, sukanec, volno, potrebščine za krojenje in šivanje oblek itd. A vse to ne zadostuje. Tam potrebujejo tudi šivalne stroje, škarje, šivanke, kroje... pa tudi denar za nakup v ondotnih trgovinah bombaža in drugih stvari, katere ne morejo dospeti iz Gorice.

Za ta načrt so predvideni stroški za 15 milijonov lir.

6. NAČRT

Kdor ni še nikoli bil v bolnišnici za gobavce, si pač ne more predstavljati, kakšno je njihovo duševno in telesno trpljenje. Telo, ki dan za dnem razpada in to neizprosno razpadanje vleče v brezup tudi duha: to bi bila slika gobavca, ako je prepuščen sam sebi.

Že pred več kot 10 leti je naša škofijska dobrodelnost delala čudeže v Manikrò s tem, da je gradila hišice za gobavce. Manikrò je del misijona v Nimbò, njemu so naši misijonarji posvetili vso pozornost. V Manikrò smo se za stalno vrnili.

Eden od gobavcev iz Manikròja

S. Natalia je zapustila dispanzer v mestu Bouakè, da se lahko udejstvuje kot bolničarka v Bouakè. Naredi kar more, toda primanjkuje ji zdravniška oprema. Potrebovala bi sklede za umivanje, obveze itd., kajti gobavec se mora pogosto umivati.

V Manikrò je treba včasih gobavca tudi operirati, nimajo pa primerne sobe, kamor bi ga sprejeli po prestani operaciji. Potrebna pa je spet nova zgradba, ki bo služila v ta namen; prav tako bo treba povečati dvorano za obvezovanje in zdravljenje.

Predvideni načrti znašajo 20 milijonov lir.

7. NAČRT

V ječi v Bouakè živi deklica, stara nekaj mesecev. Iz ječe bo prišla šele, ko bo njena mati odsedela 12 let zapora. V ondotni ječi se nahaja desetine dečkov in deklic. Ko bodo ječo zapustili, bodo že mladeniči in mladenke; to bo takrat, ko bodo prosti njihovi starši.

V ječi v Bouakè so zaprti kaznjenci, ki so z verigo priklenjeni k železnemu drogu... Tam je toliko revščine, nesnage, nalezljivih bolezni, vsakovrstnih ran... V ječi deluje tudi naš misijonar-laik Dario Cimbaro.

Govoril sem z njim; je zadnji bolničar, ki je prišel v misijon. In z njim je tudi Pinuccia Verago; ta dela v dispanzerju kakih 8 km severno od Bouakè; tam se nahaja tudi s. Armida, ki dela v nekem dispanzerju v mestu samem. Dalje je tam s. Natalia med gobavci v Manikrò, in tam sta še s. Pia in s. Domitila.

Naši bolničarji potrebujejo zdravil. V državi Slonokoščena obala so draga in jih tudi ni dobiti. Če jih ne bi dobavljala Gorica, kako bi bilo? V oktobru 1980 je goriški misijonski center poslal desetine zabojev z zdravili. Nadaljujemo z zbiranjem zdravil. Imamo dva sedeža za zbiranje: prvi je v Tržiču v Casa della Gioventù - Marcelliana; drugi v Gorici, v semenišču. V maju, mislimo, da bomo mogli spet kaj odposlati.

Za ta načrt so predvideni stroški za 10 milijonov lir.

20 oseb iz goriške nadškofije je lansko poletje pomagalo v kraju Nanorò (Gornja Volta)

MISIJONARJI, KI DELUJEJO ZA EVANGELIZACIJO IN NAPREDEK ČLOVEŠTVA

SLONOKOŠČENA OBALA

Kossou:
s. Pia Beraldin
s. Pieralba Bianco
s. Domitilla Nosella
Giuseppe Burgnich
don Giuseppe Raugna
s. Dores Villotti

Nimbò:
s. Alessandra Bellotto
br. Filip Bona
Dario Cimbaro
Fabio Mussi
s. Natalia Napolano
Luigi Passoni
don Flaviano Scarpin
p. Ivano Tosolini
Pinuccia Verago
s. Armida Zulianello

Nadškof Cocolin med otroci misijonskih šol

DRUGOD PO SVETU

p. Claudio Battistutto, Tajska
p. Claudio Bortolossi, Parma
p. Mansvet Božič, Brazilija
s. Ulderica Bressan, Bolivija
s. Pierfernanda Calligaris, Kenija
s. Tarcisia Carnieletto, Zair
s. Bogdana Kavčič, Burundi
s. Ivana Kossar, Gornja Volta
Guerrino Demarchi, Bolivija
p. Mario Diana, Guatemala
s. Zaveria Furlan, Indija
don Luigi Gorian, Čile
p. Patricij Kodermac, Brazilija
s. M. Dolores Lisjak, Egipt
p. Rambaldo Olivo, Tanzanija
s. Maria Pacor, Mehika
Bruno Pierasco, Gornja Volta
p. Stanko Pavlin, Hongkong
br. Aleksander Prati, Brazilija
p. Venceslav Rijavec, Ekvador
Giovanna Rizzardo, Brazilija
p. Radko Rudež, Zambija
p. Ernest Saksida, Brazilija
p. Giovanni Salateo, Kolumbija
p. Alberto Stacul, Tanzanija
Edda Tonti, Gornja Volta
br. Bruno Viola, Kenija
br. Renato Visintin, Sierra Leone

S. Pija in s. Domitila pri izvrševanju svoje bolničarske službe

Škofijsko srečanje župnijskih misijonskih skupnosti

Lani 21. septembra je bilo na Barbani prvo škofijsko srečanje župnijskih misijonskih skupnosti; prisotnih je bilo kakih sto oseb, ki so zastopale 15 skupin bodisi tistih, ki že obstajajo bodisi tistih, ki šele nastajajo.

Ob zaključku srečanja so udeleženci izrazili željo, da bi se tako srečanje ponovilo ob misijonski postni dejavnosti, bodisi zato, da bi se skupine med seboj bolje spoznale bodisi zato, da bi lahko načrtovale in pripravljale nove skupne akcije. Res je do takega srečanja prišlo v nedeljo 15. marca pri salezijancih v Gorici.

„Pesem mladih" v drugo desetletje

V nedeljo 15. marca popoldne je bil Kulturni dom v Trstu kot čebelnjak; šumelo je kot v čebelnjaku spomladi. Od vsepovsod so priletale mlade čebelice, tržaški otroci, v slikovitih oblekcah, pisanih krilih, vsak s svojim znakom na bluzi ali srajčki. Prihajali so v skupinah, posamezno; veseli, nasmejani. Bil je to njihov dan, dan mladih, da nastopijo na svoji vsakoletni reviji. Na vabilih smo brali, da je to že enajsta slična revija, ki jo prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu.

Šum ob vhodu in hitrica prihajajočih sta napovedovala, da bo dvorana polna. A ni bila samo polna, bila je prepolna. Dvorana Kulturnega doma je bila dosti premajhna za tako veliko število zborov in občinstva. Stojišča so pa morda nudila še lepši pregled čez polne vrste gledalcev na oder, kjer se je drug za drugim zvrstilo 16 zborov od najmlajših, takih, ki hodijo še v otroški vrtec, do večjih in bolj zrelih, ki so že v srednji šoli. Na oder so prihajali urejeno, zbrano, hitro. Videti je bilo, da je za njimi že dolgoletna izkušnja tako pri organizatorjih kot pri zborih. Mikrofoni na odru so opozarjali, da oddajajo koncert istočasno po radiu širom naše dežele, tako da so mladim izvajalcem mogli slediti tudi tisti še bolj številni, ki v Kulturni dom niso prišli.

Točno ob 17. uri je Livij Valenčič začel s svojim napovedovanjem in predstavil prvi zbor; bil je to zbor osnovne šole Ricmanje-Domjo pod vodstvom učiteljice Fride Valetič. Kot Goričan bi tu omenil lepo prednost tržaške revije v primeri z goriško. Na tržaški reviji je nastopilo več zborov osnovnih šol, dočim na slični reviji v Gorici 8. decembra zborov osnovnih šol ni videti. Mislim, da je temu krivo dejstvo, da na Tržaškem v večji meri gojijo petje na osnovnih šolah in zato tudi radi nastopajo. Zavoljo tega so bili nekateri zbori izredno številni, npr. Občine 70 pevcev, Rojan 65, Sv. Ivan 45. Številen je bil tudi mladinski zbor Glasbene matice (55 pevcev) ter »Vesela pomlad« z Občin (55). Tržačanom moramo dati v tem oziru pohvalo.

Za zborom iz Ricmanj se je v prvem delu zvrstilo še sedem drugih: osnovna šola Občine, najmanjši otroški zbor Glasbene matice, osnovna šola Katinara, otroški mladinski zbor iz Sv. Križa, osnovna šola Boršt, osnovna šola Bazovica, osnovna šola Barkovlje.

Če sem omenil veseli pojav nastopanja osnovnih šol, moram omeniti tudi neveselega, ki ga je bilo opaziti pri zboru iz Sv. Križa in v drugem delu pri zboru »Slovenski šopek« iz Mačkolj. Gre za skupine, ki so v bistvu cerkveni zbori, ker pojejo tudi v cerkvi pri bogoslužju. Oba zbora imata velike težave, ker so nekateri starši »na ukaz od zgoraj« umaknili svoje otroke. Torej ne iz prepričanja, saj so prej otroke dolgo pošiljali k petju. Toda prišel je »ukaz« in njih otroka ni bilo več k vajam. Mislim, da si partija s sličnimi »ukazi« in starši s svojo ubogljivostjo ne pletejo zaslug ne za narod ne za svoje otroke.

V drugem delu koncerta se je zvrstilo nadaljnjih osem zborov: otroški zbor Glasbene matice, zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj, otroški zbor »Slomšek« iz bazoviške župnije in okoliških vasi, otroški zbor iz Škednja, osnovna šola Salež, zbor srednje šole »Sv. Ciril in Metod«, mladinski zbor Glasbene matice in zbor »Vesela pomlad« z Občin. Koncert so zaključili združeni zbori s skupno pesmijo «Kdo dal mi bo roko« na besedilo Ljubke Šorlijeve in v kompoziciji Zorka Hareja. Petje je spremljal na godala ansambel Galebi. Ta pesem govori o telesno prizadetem otroku in je bila zložena in uglasbena nalašč za to priložnost, ker je bila revija posvečena prizadetim otrokom ob Letu handikapiranih.

Poleg zborov so se zvrstili tudi številni dirigenti. Ne bom jih omenjal, opozoril bi le, da so bili skoro vsi učitelji ali katehetje osnovnih šol razen obeh dirigentov Glasbene matice. Tudi to je posebnost tržaške mladinske revije.

Po približnih računih se je na odru zvrstilo okrog 700 pevcev. Nekateri so sodelovali pri več zborih, zato smemo brez pretiravanja reči, da je pri reviji sodelovalo vsaj 600 otrok in mladih dijakov ter 13 zborovodij, ker so nekateri vodili več zborov.

Revija »Pesem mladih« je bila v vsakem oziru velik uspeh, za kar je treba čestitati Zvezi cerkvenih pevskih zborov, ki je to revijo že enajstič organizirala. Zato pogumno naprej skozi drugo desetletje ob še večjem sodelovanju vseh.

K. H.

Razmišljanje ob zadnjem „Zalivu"

Z zanimanjem sem pregledoval »Zaliv« št. 3-4, 1980. Marsikaj me je razveselilo, kaka stvar pa tudi začudila. V pismu dr. Linota Legiše Pahorju je razveseljiv stavek o svobodnem duhu Josipu Vidmarju: Življenje in z njim novo pa bo šlo svojo pot in mimo takih cinično prilagodljivih meščanov. Se zdi, da je prehud stavek za takega moža. Pa odkar sem videl na ljubljanski televiziji, kako sedi med dvema »pajacema«, ki mu predrzno postavljata najbolj poniževalna vprašanja in jih on pogoltne in prikima npr., če lahko fantastično bitje »partija« ureja in daje navodila tudi vsem umetnostnim delavcem, kaj in kako naj delajo in, kar je višek, če že omenjeno fantastično bitje prisili take delavce, da se drže njenih navodil in ukazov in jih celo kaznuje, če je ne poslušajo — je bil odgovor svobodnega duha: Če partija ureja celotno življenje državljanov, ima pravico tudi kaznovati tiste, ki bi se upirali.. O, svobodni duh, kako si klavrno propadel.

Ker me je vse zanimalo, kar prinaša »Zaliv«, sem z velikim zanimanjem in seveda z žalostjo prebiral 430 dni razmišljanja dr. Milana Starca, ki sem ga poznal še kot majhnega dijaka in menda zadnjič videl kot študenta, ko je leta 1936 prišel s kolesom od jutra do večera s Proseka na Višarje na bolj skrivno kot javno dijaško zborovanje, ki smo ga pa morali prekiniti in se razbežati, ker je zvedela za nas kvestura.

Ko sem ga spet srečal, je bilo že kakih 25 let po koncu druge svetovne vojne in komunistične revolucije na slovenski zemlji. Nisem vedel, kaj vse je prestal, sicer bi se mu globoko priklonil. Njegovi zapiski lepo povedo, kaj je slovenski komunizem, ki je po svojem bistvu, vsebini, organizaciji, taktiki, obljubah in lažeh in grožnjah slepa kopija ruske grozote, le da ni mogla zavzeti takih meril, ker nas ni toliko, da bi nas poslali 20 milijonov v Sibirijo, kar je storil Stalin z Rusi, ko so se vračali iz vojnega ujetništva v — domovino!

Ruski komunizem sovraži tako imenovano »inteligencijo«, ker ve, da inteligencija z lahkoto spregleda njegove spletke — ki se jih pa ne more rešiti. Vsak inteligent, ki je mislil, da je tu možno kako pošteno sodelovanje — se je bridko opekel. Slovenska primorska inteligenca je bila narodno zavedna in poštena, dokler ni dala mezinca komunizmu, ki jo je neusmiljeno pogoltnil, če ni našla še zadnji hip možnosti, da se izmuzne, ker so se rdeči držali navodila: Vsak korak nazaj je izdaja in pomeni smrt.

Zato mi v »Zalivu« ni všeč nič, kar le meji na kako koketiranje, ki so si ga privoščili nerazsodni in neizkušeni ter hkrati domišljavi tudi katoliški izobraženci, ki so npr. odobravali umor enega največjih Slovencev dr. Ehrlicha — in se celo sarkastično posmejali: Saj je šel v nebesa.

Pa pustimo te prežalostne stvari. Opomnim le to, da je že leta 1912 izšla pri Leposlovni knjižnici v Ljubljani novela Paula Bourgeta z naslovom: Častna beseda, kjer je z globoko psihologijo rešen problem nesrečnega srečanja med svetovno nazorno ločenima nasprotnikoma, kjer je eden nespremenljiv fanatik.

Osupnil sem, ko sem na strani 80 v tretji vrstici od spodaj naletel na stavek: V začetku leta 1918 pa je z nemško pomočjo prišlo do preboja Soške fronte... V članku je govor o separatnem miru med Karlom Habsburškim in Antanto, do česar ni prišlo zaradi francoske klepetavosti. Ampak preboj Soške fronte, ki je bil res izvršen z nemško pomočjo, se je začel 24. oktobra 1917 in se zelo uspešno nadaljeval. Že prvi dan so prišli Nemci od Tolmina do Kobarida, z bovške strani pa so do večera razbili tri po Cadornovo nepremagljive bojne črte, zasedli 25. oktobra Stol in 26. Breški Jalovec, ki je bil po Cadornovo nepremagljiv.

Ker lahko smatramo »Zaliv« po njegovi vrednosti in resnosti za zgodovinski dokument, je treba tudi popraviti na strani 301 datum razglasitve slovenske samostojnosti leta 1918 v Ljubljani iz 13. novembra v 29. oktober, da se še bolj začudimo, da je bilo na Piavi sklenjeno premirje 4. novembra, ki so ga Italijani upoštevali šele dva dni pozneje, da so lahko nemoteno napredovali proti slovenskemu ozemlju.

Vsekakor je bilo prelite za zemljo ob Soči vse preveč krvi — en milijon mrtvih na obeh straneh — da se ne bi še danes, po 65 letih, zgrozili ob teh strahotnih številkah in obsodili ravnanje tistih, ki so potisnili v smrt s hladno odločitvijo na vrhu toliko nepovrnjenih življenj. Pesem »Oj Doberdob, slovenskih fantov grob...« ni samo turobna, ampak tudi obtožujoča, silen opomin za vse bodoče rodove.

N. K.

Sestanek med deželnima SSk in DC

Prejšnji teden je bil v Vidmu sestanek med predstavniki deželnih vodstev Slovenske skupnosti in Krščanske demokracije. Sestanek je bil namenjen predvsem analizi posebnega dokumenta, ki ga je pred kratkim izdala DC v zvezi z zaščito slovenske manjšine.

Srečanje samo se uvršča v niz že vzpostavljenih stikov med deželnima tajništvoma obeh strank in v okvir prizadevanj za dosego globalnega zaščitnega zakona.

V delegaciji Slovenske skupnosti so bili deželni tajnik Drago Štoka, deželni predsednik Andrej Bratuž in pokrajinski predsednik za Goriško Gradimir Gradnik. Delegacijo DC je vodil njen deželni tajnik Paolo Braida.

Celodnevna stavka slovenskih šol

Sindikat slovenske šole v deželi Furlaniji- Julijski krajini je za torek 24. marca oklical stavko na vseh slovenskih šolah. Izvzeti so le občinski otroški vrtci. Stavka naj podpre zahtevo, da se brez odlašanja uveljavi kolektivna delovna pogodba za obdobje 1979-1981 in se odobri zakonski osnutek št. 1112 s popravki, ki so jih predlagali konfederalni sindikati.

Evharistični kongres v Lurdu

Priprave na svetovni evharistični kongres v Lurdu so v polnem teku. Kongres bo ob 16. do 23. julija. Priglasile so se že skupine udeležencev iz 110 držav. Organizatorji računajo, da se bo kongresa udeležilo 55.000 ljudi. Doslej so zagotovili bivališče za 40.000 ljudi. Za 12.000 mladine bodo pripravili prostor pod šotori in po raznih zavodih.

Novi častni kanoniki

Tržaški škof Bellomi je imenoval štiri nove častne kanonike v stolni kapitelj sv. Justa. Ti so: Peter Šorli, slovenski dušni pastir pri Sv. Ivanu, Pietro Cenati, župnik v naselju sv. Sergija, zlatomašnik Bruno Menegoni, upokojeni pokopališki kaplan, in Emilio Gamboso, upokojeni župnik pri Sv. Alojziju. Vsem iskreno čestitamo, predvsem pa zaslužnemu duhovniku in dobremu prijatelju g. Šorliju.

Ivan Mrak: »Proces«

Ivan Mrak je v Ljubljani živeči slovenski dramatik. Njegove drame so številne, toda vse idejne narave. Ne gre mu zgolj za uprizarjanje nekega dogodka ali osebnosti, temveč v prvi vrsti za izpoved določene ideje. Ta ideja je vedno globoko humanistična, največkrat izrazito krščanska. Ivan Mrak je borec za svobodo, dobroto, pravico, toda brez nasilja. Nasilje mu je tuje in ga odklanja.

Nič čudnega, če mu je ob sličnem gledanju na človeka in njegovo usodo vstala misel prikazati v dramatični obliki osebe, ki so povezane s Kristusovo smrtjo. To je napravil v treh enodejankah, ki jih je leta 1956 povezal v enoto pod naslovom »Proces«. V »Slovenski književnosti« piše: »Osrednja oseba te trilogije je Jezus iz Nazareta, ki v dramah ne nastopa, vseskozi pa je prisotno njegovo trpljenje in višji pomen njegove smrti na križu kot odkup za odrešenje človeštva. Tragedije so osredotočene na drame ljudi, ki so zakrivili njegovo smrt in ob njej dozoreli do spoznanja svoje zablode in kesa. Mrak jih je upodobil kot tragične junake, drugače kot so v pasijonskih igrah. Njihovo ravnanje je motivirano v pohlepu po denarju (Judež Iškarjot), v zvesti službi interesom judovskega templja (veliki duhovnik Kajfa), v rimski verski indiferentnosti in uradniškem oportunizmu (Poncij Pilat).«

To so glavne osebe, ki nastopajo v »Procesu«, katerega je pripravilo v svojem rednem programu SSG v Trstu. Premiera je bila v petek 13. marca v župnijski cerkvi v Bazovici, v soboto pa ponovitev. Pri premieri je bil navzoč tudi avtor Ivan Mrak, saj je bil »Proces« prvič izvajan. Slovenija pač nima posluha za slične stvaritve, ker niso konsumistične in ker so verske. Tržaško gledališče je tragedijo naštudiralo z namenom, da bi z njo nastopalo po cerkvah, zlasti sedaj v postnem času. Tržaški in goriški nadškof sta dala svoj pristanek.

O premieri v Bazovici smo slišali, da je bila velik uspeh, tako zaradi vsebine kot zaradi umetniškega podajanja. Ponovitve bodo v cerkvi na Opčinah in drugod. Računamo, da bodo tržaški igralci s »Procesom« gostovali tudi na Goriškem.

* * *

Dolina. V petek 20. marca ob 20. uri bo uprizorilo SSG iz Trsta v domači župnijski cerkvi dramo Ivana Mraka »Proces«.

Zahvala

Župnijska skupnost sv. Marije Magdalene v Bazovici se toplo zahvaljuje Slovenskemu stalnemu gledališču iz Trsta za izredni kulturni užitek in duhovno obogatitev, ki ga je nudilo v naši cerkvi z uprizoritvijo drame Ivana Mraka »Proces«. Hvala zlasti režiserju Mariju Uršiču in igralcem, ki so vložili toliko truda in prizadevnosti vložili v odlično odigrano dramo. Voščimo jim, da bi uprizoritev drame našla povsod velik odmev.

Prireditev proti uvedbi smrtne kazni

Na Tržaškem se je — podobno kot v drugih krajih — rodila pobuda, da bi prišlo do javne prireditve proti uvedbi smrtne kazni in proti misovski nabiralni akciji. Ravno v Trstu se namreč zadnje čase razkriva, kako so baje vidni predstavniki misovske mladinske organizacije vpleteni v nasilna dejanja, oboroženo vežbanje v Libanonu in podobno.

Pobuda se je rodila v mladinskih političnih vrstah. Prvi pobudniki so bili republikanska mladinska federacija, mladinska sekcija Slovenske skupnosti, mladinsko gibanje DC in Zveza komunistične mladine Italije. Pozneje so se pridružili mladinski predstavniki PDUP in PSDI, mogoče še kdo. Vsekakor so prireditelji sklenili, da povabijo k sodelovanju tudi javne uprave, stranke, sindikate in organizacije.

Prireditev proti smrtni kazni bo 24. marca v mali dvorani gledališča Verdi (Krožek za kulturo in umetnost) ob 18. uri.

Koncert basista Darija Zlobca

Po večletnem molku se je solist-basist Dario Zlobec zopet oglasil. Februarja je s številnimi znanimi slovenskimi samospevi sodeloval pri Prešernovi proslavi, ki jo je priredilo Društvo slov. izobražencev.

V četrtek 12. marca pa je imel prav tako v dvorani Slovenske prosvete v ul. Donizetti recital ruskih samospevov in opernih arij. Pri klavirju ga je spremljal v obeh primerih Tomaž Simčič.

V prvem delu je Dario Zlobec odpel pet ruskih samospevov Musorgskega, Čajkovskega in Glinke, med katerimi je izstopala znana arija Mefistofelesa Blaha M. Musorgskega. V drugem delu je Zlobec podal vrsto opernih arij, med katerimi je ariji iz Mozartove Figarove svatbe in Wagnerjevega Tanhäuserja zapel v slovenskem prevodu. Sledile so znamenite arije iz Verdijevih oper Ernani in Simon Boccanegra, po svoji dramatičnosti pa je poslušalce pretresla arija Kneza Igorja iz istoimenske Borodinove opere.

V svojem koncertu je Zlobec dokazal, da obvlada različne pevske zvrsti, posebej pa mu je pri srcu široka melodičnost z dramatičnim prizvokom. Višek tega momenta je bil Igorjev vzklik »O, dajte, dajte mi svobodo!«, tako dramatičen in aktualen v vseh časih.

Zlobec je občinstvo navdušil z intenzivno osebno intrepretacijo, pa tudi s svojim glasom, ki obvlada različne registre. Škoda, da ni bilo kaj več občinstva, res pa je tudi, da so koncerti v dvorani Slovenske prosvete neobičajni. Tisti pa, ki smo bili prisotni, smo doživeli lep, muzikalno bogat večer.

Letošnje tržaško romanje: Chiemsee

Je to največje in najlepše jezero na Bavarskem. Na jezeru sta dva otoka: Herreninsel in Fraueninsel. Na prvem otoku se dviga dvorec Ludvika II., bavarskega kralja, katerega je dal zgraditi leta 1885 po zgledu francoskega Versaillesa. (Na tem otoku smo romarji leta 1968 imeli kosilo.)

Na drugem otoku je leta 783 bavarski knez Tassilo ustanovil benediktinski samostan. Ta knez je tesno povezan z zgodovino Slovanov. V 8. stoletju so karantanske Slovence napadli Obri. Ker so bili Slovenci prešibki, so zaprosili za pomoč Bavarce. Združeni Slovenci in Bavarci so Obre pregnali leta 748, a v zahvalo so morali Slovenci plačevati Bavarcem davek in v znak zvestobe je knez Borut poslal na Bavarsko svojega sina Gorazda in nečaka Hotimira. Mlada kneza sta bila krščena in vzgojena v krščanski veri prav na tem področju. Knez Hotimir je pozneje osebno spremljal sv. Modesta po njegovih misijonskih poteh. Glavni sedež misijonarjev je bil pri Gospe Sveti na Koroškem, kjer je sv. Modest tudi pokopan.

Turistični informacijski bilten

V kratkem bo začel izhajati turistični informacijski bilten za Furlanijo-Julijsko krajino, hrvaško Primorje in Gorski Kotar. Natisnili in razdelili ga bodo v obeh deželah. To so sklenili med nedavnim srečanjem na Piancavallu časnikarji in turistični delavci obeh dežel, ki so se prvič sestali 28. aprila lani v Opatiji. Bilten bo obsegal najnovejše vesti s turističnega področjo. Poleg tega naj bi prišlo tudi do izmenjavanja informacij glede prevoznosti cest in vremenskih razmer. To bodo objavili prek deželnih radijskih poročil. Prihodnje srečanje bo spomladi v Gorskem Kotarju.

★

Kamenčki

Italijanska stvarnost in »razvajeni turist«

»Semel in anno«, enkrat na leto je marsikaj dovoljeno. Kar je dovoljeno pa ni vedno tudi primerno, pametno. In tudi satira, čeprav pustna, ne bi smela potvarjati resnice.

Pustni voz iz Trnovce na Krasu, z naslovom »Naša žalost«, je vključil, seveda čisto samovoljno, sv. očeta v italijansko stvarnost in ga predstavil kot brezskrbnega turista, medtem ko Italijo tarejo »vsemogoče zablode« (prim. Primorski dnevnik z dne 1. 3. 1981).

Kdor hoče, ve, da papež ni kak italijanski državnik, da ni italijanski državljan in sedanji niti Italijan po rodu. Kot rimski škof ima z italijansko oblastjo odnose, ki jih imajo vsi ostali italijanski škofje. Kot poglavar katoliške Cerkve, ki ima svoj sedež v Rimu, ima z Italijo odnose, ki so urejeni na diplomatski ravni kot npr. z Jugoslavijo. Vsako drugačno tolmačenje je izrabljena in zlorabljena propaganda najnižje stopnje. Je blatenje.

S tem, da si je prvouvrščeni voz iz Trnovce privoščil in še to na tak način sedanjega papeža, je zelo neokusna stvar. Tuja večini. V nasprotju z vsesplošnim mnenjem. Vse svetovno časopisje ocenjuje zelo pozitivno ravno papeževa potovanja. Zadnje je bilo upravičeno že samo zaradi zgodovinskega govora na atomskih ruševinah ali če je z očetovsko prijaznostjo osrečil, tudi samo za trenutek, od atomskih opeklin pohabljenega človeka. Zbijati šale na ta račun, smejati se ob takih priložnostih, smešiti taka potovanja (Japan, so napisali iznajdljivi Trnovčani!) ni dostojno, niti ob pustovanju. In še to: Slovenci so si privoščili Slovana!

V pustni sprevod je vstopil tudi »Primorski dnevnik«: »... nad vsem tem pa je papež, ki "špila" turista in se z avionom pelje na Japonsko.« To ni samo dolžna kronika, saj se je potrudil, da je iz nemškega spielen skoval ali vsaj posredoval slovenska spačko.

Človek se vpraša: zakaj se Trnovčani niso pretekla leta privoščili predsednika Tita, ki je prepotoval vse celine? In kaj bi ob taki priložnosti in v takem primeru zapisal, poročal, komentiral »Primorski dnevnik«?

Tito je mnogo potoval. Potoval je tudi zadnje čase, pa čeprav s težavo. Kot državnik je čutil to potrebo in dolžnost. Visoko je cenil in spoštoval miroljubnega romarja Pavla VI. Tudi predsednik Mijatović ceni in spoštuje Janeza Pavla II. Vsega tega niso upoštevali ne prireditelji, ki so burko s papežem dali na prvo mesto, ne kronist »Primorskega dnevnika«, ne poročevalec na koprski televiziji, ki je tudi poročal o tem vozu, toda v lepši in izbrani slovenščini, kar pa je še huje, saj je rekel dobesedno »razvajeni turist«.

Dragi sveti oče Karol Wojtyla, hvala vam za taka potovanja! Prepotovali ste nekaj desettisoč kilometrov, štirinajstkrat maševali pred stotisočglavo množico, ji govorili, tisočerim stisnili roko, jih poslušali, objemali dostojanstvenike, preproste, zapostavljene, ubožce, telesno prizadete. V 12 dneh ste imeli 56 govorov. In še in še! Zato na svidenje v Sloveniji, na Brezjah!

S. J.

Sv. Hilarij in Tacijan v Gorici

Goriška stolnica je posvečena oglejskima mučencema sv. Hilariju, škofu, in Tacijanu, diakonu. Oba sta tudi zavetnika goriškega mesta. Zato v Gorici njun spomin slovesno obhajamo 16. marca. Tudi letos je bilo tako. G. nadškof je povabil k slovesni maši v stolnici vse mestne župnike, da so z njim somaševali, in tudi druge duhovnike iz Gorice. Prišli so tudi zastopniki oblasti: župan, prefekt in drugi. Med mašo je pel stolni zbor »Luigi Fogar«, ki ga vodi mladi Fulvio Madotto.

G. nadškof je v pridigi omenil, da se letošnji praznik mestnih zavetnikov obhaja ob zaključku pastirskih vizitacij v Gorici. Zato se hoče najprej zahvaliti vsem, ki so pri tem sodelovali, tako župnikom kot tudi članom župnijskih svetov in vsem drugim. Pozval je vse k nadaljnjemu sodelovanju v cerkvenih občestvih in naj ne pozabimo na poklice, kar mora biti skrb vseh. Ustavil se je ob analizi raznih problemov goriškega mesta, ki gredo od nekega gibanja v brezskrbnem konsumizmu do hudih problemov gospodarske krize in mamil.

Ob koncu je v slovenščini pozdravil tudi slovenske vernike, izrazil svoje zadovoljstvo nad uspelim dušnopastirskim obiskom v slovenski duhovniji sv. Ivana in jih pozval, naj naprej gojijo svoje verske in kulturne vrednote.

Po končani slovesnosti v stolnici je g. nadškof povabil vse mestne duhovnike k skupni večerji v semenišču. Tam je dejal: »Naj bo ta skupni obed skromno povračilo za gostoljubje, ki sem ga bil deležen pri vas ob svojem dušnopastirskem obisku.«

Obsodba SSk v Gorici nad zadržanjem dela večine na občini

V zadnji številki našega lista smo pisali o čudnem izidu glasovanja v goriškem občinskem svetu za predstavnike Briške gorske skupnosti. V političnih krogih in v tisku se je nato vlekla in razvila prava polemika. Posamezne stranke so zavzele svoja stališča do problema. Tako je mestni odbor PSI obsodil tiste predstavnike večine, ki so dali svoj glas novofašistu in pohvalil zlasti zadržanje svetovalcev PSI, SSk in dela svetovalcev DC. Nastopili so tudi socialni demokratje, ki so v svojem komunikeju zavrnili obtožbo, češ da so oni glasovali za misovskega predstavnika. Poročilo PSDI namreč pravi, da je stranka dala navodilo svojim predstavnikom, da glasujejo za predstavnika Slovenske skupnosti.

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti je v posebnem poročilu izjavilo, da obsoja nerazumljivo ravnanje nekaterih svetovalcev večine (verjetno iz vrst DC in PSDI), ki so glasovali za fašističnega predstavnika, kot je to že v razpravi pred samim glasovanjem storil načelnik svetovalske skupine SSk.

Najbolj smešen in demagoški pa je pri tem lepak PCI, ki s tem v zvezi med drugim zatrjuje, da je misovskega predstavnika izvolila sedanja večina DC, PSDI, PRI in SSk. Kaj hočejo s tem komunisti? Spet poceni voda na lastni mlin?

Vsekakor pa je čuden uradni molk kake druge stranke, ki bi morala tudi povedati svoje, kot je bil čuden molk na zadnji seji prav od strani samega župana, ki ni smatral za potrebno (in to na vabilo nekega večinskega svetovalca), da pojasni stališče občinskega odbora v celi zadevi.

Sovodnje

Seja krajevne sekcije SSk. Vodil jo je tajnik sekcije Benjamin Černic z Vrha. Seje so se udeležili občinski svetovalci, izvoljeni na listi SSk in člani krajevne sekcije, ki so skupno razpravljali o perečih problemih, ki se tičejo sovodenjske občine in delovanja občinske uprave. Med drugim so razpravljali tudi o stališčih krajevne SSk glede razdeljevanja prispevkov kulturno-prosvetnim društvom, ki jih večina ni hotela upoštevati.

Tudi o občinskem proračunu za leto 1981 se je obširno in temeljito razpravljalo. Svetovalci SSk so članom sekcije poročali o tem proračunu. Člani sekcije so bili mnenja, da ne vsebuje nekaterih postavk, ki jih je vseboval lanski, zaradi česar so se domenili o načinu, kako nastopiti v občinskem svetu. Pozitivno pa so se izrazili o nekaterih drugih postavkah kot so razširitev ceste Gabrje-Vrh, šolski avtobus in dograditev telovadnice v Sovodnjah. Nadalje se je na seji govorilo o žalostnem stanju šolskega poslopja v Gabrjah, ki razpada.

Govora je bilo tudi o pokrajinskem kongresu SSk. Sklenjeno je bilo, da tako krajevna sekcija SSk kot njeni svetovalci v občinskem svetu pripravijo poročilo za kongres. Na vrsto so prišle nato volitve v krajevno zdravniško enoto. Prisotni so izrazili svojo kritiko nad načinom, kako je pokrajinsko tajništvo SSk sestavilo listo, ko ni predhodno seznanilo o tem svetovalcev. Končno se je razpravljalo o občnem zboru sekcije. Ta naj bi bil letos v aprilu ali maju.

Nedeljski koncert v Katol. domu

To nedeljo 22. marca bo gostoval v Gorici ob 16.30 mešani zbor »Marij Kogoj« iz Trsta. V prvem delu bo zapel pesmi J. Gallusa »Christum natum« in »De Sancta Trinitate«, Mokranjčevo II. Rukovet in Mirkovo »Odkrij nam zarja svoj obraz«, v drugem pa Foersterjevo »Ljubica«, Lajovicevo »Pastirska«, dve narodni v Vrabčevi priredbi »Ne tožim« in »Reva udovčeva« ter Vrabčevo »Kraška gmajna«.

Po prvem delu nastopa zbora »M. Kogoj« bo pianist Andrej Pegan, gojenec tržaškega konservatorija »G. Tartini« na klavirju izvajal skladbe Chopina Valček št. 7, p. 64; Liszta Sogno d'amore (III. nocturno) in Debussyja Jardin sous le pluie. V nadaljevanju bo sopranistka Ljuba Berce-Košuta zapela Josipa Pavčiča Pesem, R. Simonitija Talcem in A. Dvoraka arijo iz opere Rusalka. Sledil bo drugi del pevskih točk zbora »M. Kogoj«.

Jamlje

Prešernova proslava. Tudi v Jamljah smo letos, čeprav s precej zamude, v nedeljo 15. marca proslavljali slovenski dan kulture, za kar imajo zaslugo zbora »Fantje izpod Grmade«, Dekliški zbor Devin in učiteljice s šolarji osnovne šole v Jamljah. Najprej so nastopili osnovnošolski otroci, ki so s svojo prisrčno preprostostjo zapeli več priložnostnih pesmi, pa temu dodali še nekaj recitacij in šaljivih točk. Nato so nas osvojile pevke Dekliškega zbora Devin pod vodstvom Hermana Antoniča s svojimi toplimi in ubranimi glasovi. Prijetno je bilo nato poslušati harmonikarja Andreja Kralja in A. Tavčarjevo, ki sta predvajala odlomke klasične glasbe. In končno so nastopili še »Fantje izpod Grmade«, ki nikdar ne razočarajo. Sedaj so se okrepili z mladimi močmi, da spet zaslužijo naslov »fantje«, čeprav so med njimi že možje s častitljivimi sivimi glavami.

Vsem nastopajočim se Jameljci prisrčno zahvaljujejo za njihovo vzgledno požrtvovalnost ter jim želijo, da bi želi še novih uspehov doma in drugod, kamor jih bo pot pripeljala.

Za konec poročila še ena prijetna novica: v Jamljah se domačini bavijo z mislijo, da si postavijo neke vrste kulturni in športni dom. V tem razpoloženju so se preteklo nedeljo še bolj potrdili, ko so morali stlačeni v mali župnijski dvorani prisostvovati gori omenjeni proslavi. Prisotni so zato s ploskanjem sprejeli lepo novico. - *js*

Zgled dobrega pastirja: p. Ivan Pian

Dne 7. decembra lani so podelili štirim Furlanom nagrado »Nadal Furlan«, kar so v resnici zaslužili za svoje delovanje v prid bližnjemu. Med temi štirimi škofijskimi odlikovanci je tudi p. Ivan Pian iz Chioprisa, ki je več kot 52 let misijonaril v Mato Grosso, Brazilija.

Toda p. Ivan Pian ni bil navzoč, ko so delili odlikovanja. Malo manj kot dva meseca prej je umrl v zavodu Campogrande, ki je največji zavod na svetu z 10.000 gojenci. Sam ga je ustanovil in vodil vseh 50 let.

Spominjamo se tega misijonarja, sina te zemlje, ki je s svojim delom, žrtvami in predanostjo pomagal tisočem in tisočem fantov, da so se dvignili iz največje moralne in gmotne revščine in si ustvarili dostojno življenje.

Problemi starejše ital. duhovščine

Razne ustanove raziskujejo, v kakšnih razmerah živijo italijanski duhovniki. Kritično stanje je predvsem za starejše duhovnike. Župnikom se po zadnjem koncilu močno svetuje, naj se odpovedo svojim župnijam, ko izpolnijo 75 let. Škofje skušajo poskrbeti za te upokojene in bolne duhovnike. Srednja starost italijanskih duhovnikov se naglo viša. Leta 1961 je bilo 60 % duhovnikov starih manj kot 50 let, sedaj pa še komaj 45 %.

SKPD »Mirko Filej« vabi na celovečerni

KONCERT

ki bo v **nedeljo 22. marca ob 16.30** v Katoliškem domu. Spored: nastop mešanega zbora »Marij Kogoj« iz Trsta pod vodstvom Nade Žerjal-Zaghet, pianista Andreja Pegana ter sopranistke Ljube Berce-Košuta ob spremljavi pianista Tullia Zaghet. Med koncertom ne bo odmora. — Vsi prisrčno vabljeni!

Šport

Italcantieri A : Jamlje 0 : 3

(8 : 15, 13 : 15, 9 : 15)

Športno društvo »Jamlje« je v soboto 14. marca prepričljivo odpravilo pred domačim občinstvom odbojkarsko ekipo Italcantieri A iz Tržiča, ki spada med najmočnejše te tekmovalne skupine. Za domačine je bila ta zmaga veliko moralno zadoščenje, zlasti ko so videli, da gostujoče moštvo očividno kar ni moglo prenesti napisa »Jamlje« na majicah Jameljcev.

Za jameljsko moštvo so igrali: M. Gergolet, B. Soban, D. Klanjšček, I. Devetak, G. Ferfolja, S. Semolič, M. Bagon.

DAROVI

Za Katoliški glas: M. Rakušček 5.600; Josip Strebenc, Avstralija 9.000; N. N. 5.000 lir.

Ob 17. obletnici smrti Benedikta Košiča: družina za Katoliški dom in za goriške skavte po 40.000, za Zavod sv. Družine in Alojzijevišče po 30.000 in za slovensko župnijo v Gorici 10.000 lir.

Za »Našo pot«: zaveden Slovenec iz Ronk 10.000 lir.

Marička Cotič, Vrh: za Dom p. Leopolda v Domju in za misijone po 25.000 lir.

Ob četrti obletnici mamine smrti: Marica Širca, Mavhinje za zbor »Fantje izpod Grmade« 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Vida Grgič v spomin pok. očeta Jožeta 4.000; N. N. 10.000; N. N. 50.000; razni 3.000 lir.

Za Skupnost Družina Opčine: N. N., ul. Risorta, Trst 50.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Frida Valetič 20.000; molitvena skupina iz Trsta 13.000 lir.

Za bazoviške orgle: Rina in Karlo Križmančič ob smrti matere Ivane 50.000; Lojzka Dolenc 15.000; Magda Križmančič 20.000; Albina Ribarič 100.000; Vida Bernetič 5.000; Amalija Pečar 20.000; ob krstu Martine Marc 80.000; Pepka Križmančič ob obletnici smrti moža Antona 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: ob krstu Mihaela Sommariva 10.000 lir.

Za lačne po svetu: M. F., Gorica 5.000; Anica Ferluga, Ferluge 10.000; N. N., Ukve 100.000; Kristina Maganja v spomin pok. Vladimira Luxo 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Priloga »Misijonska postna akcija 1981« je pridružena tej številki »Katoliškega glasa«. Da bi jo mogli dušni pastirji deliti tudi vernikom po cerkvah in šolah, smo jo tiskali 500 izvodov več. Na voljo je na upravi našega lista.

Plešivo. Osnovna šola in krajevni župnijski svet vabita na predavanje, ki bo v šoli na Plešivem v torek 24. marca ob 20.15. O prehrani bo govoril dr. Karlo Brešan iz Gorice.

Krmin. V občinskem gledališču bo v soboto 21. marca ob 21. uri nastopilo SSG iz Trsta s Pirandellovo komedijo v treh dejanjih »Človek, zverina in čednost«.

Dramo »Proces« bo SSG iz Trsta dvakrat igralo v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah in sicer v nedeljo 22. marca ob 16. in 19. uri.

V Domu Jakoba Ukmarja v Škednju bo v soboto 21. marca ob 20. uri koncert škedenjskega otroškega zbora ob petletnici njegovega delovanja.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 23. marca predaval prof. Janez Gradišnik o »Slovenščini danes«. Začetek ob 20,15.

Občni zbor in duhovna obnova Slov. Vincencijeve konference v Trstu bo v četrtek 26. marca ob 16.30 pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu, ul. delle Doccie 36. Vabljeni vsi člani, sodelavci in somišljeniki.

★

■ Rdeče brigade so spet oživele. Ponovno so se pojavile v tovarni Alfaromeo v Milanu, kjer sta zakrinkana neznanca streljala na vodjo oddelka stiskalnic 37-letnega Alberta Valenzasca ter mu s strelom poškodovala koleno.

Osem blagrov za člane župnijskih pastoralnih svetov (pa tudi za druge ljudi)

Blagor tistim, ki tuje želje in načrte tako spoštujejo kot svoje, zakaj ti bodo ustvarjali mir in edinost.

Blagor tistim, ki so pripravljeni narediti prvi korak sprave, zakaj odkrili bodo, da so drugi veliko boljši, kot si mislijo.

Blagor tistim, ki nikoli ne rečejo: Zdaj mi je pa vsega dovolj, zakaj ti bodo vedno našli nov začetek.

Blagor tistim, ki znajo najprej poslušati in šele potem govorijo, zakaj takim bodo ljudje prisluhnili.

Blagor tistim, ki v vsaki debati najdejo zrno resnice, zakaj ti bodo mogli posredovati med brati.

Blagor tistim, ki nikoli ne izkoriščajo svojega položaja, zakaj take bodo ljudje spoštovali.

Blagor tistim, ki niso nikoli užaljeni in razočarani, zakaj ti bodo ustvarjali zdravo ozračje v svetu.

Blagor tistim, ki znajo tudi podleči in izgubiti, zakaj potem lahko dobi — Bog.

Postni govori na radiu Trst A

Predmet govorov je sv. maša. Govorijo slovenski duhovniki, ki živijo v Rimu. Govori so ob torkih in petkih ob 15. uri.

Petek 20. marca: Večerja - križ - oltar (prof. dr. Janez Vodopivec).

Torek 24. marca: Splošno duhovništvo vseh vernikov pri maševanju (prof. dr. Bruno Korošak OFM).

Petek 27. marca: Vesoljski pomen svete maše: usovrševanje vsega stvarstva (prof. Roman Žužek SJ).

Ljubljanska TV

Spored od 22. do 28. marca 1981

Nedelja: 10.55 Planica: Smučarski skoki. 13.15 Jugoslavija, dober dan. 15.20 Pesmi za Dublin. 16.500 Lažnivka, slovenski film. 18.20 Sestanek v nebotičniku. 20.00 Svetozar Marković, nadalj. 21.05 Zanima me.

Ponedeljek: 17.30 Minigodci. 17.40 Veverica na rami. 20.00 Vojni kruh, drama. 21.20 Kulturne diagonale.

Torek: 13.55 Ortisei: Hokej Jugoslavija : Romunija. 16.20 Veleslalom za moške. 17.25 Lolek in Bolek. 17.35 Glasba narodov: Gvineja. 18.05 Mali svet. 20.45 Dnevi upanja, angleška nadaljevanka.

Sreda: 15.25 Nogomet Jugoslavija : Bolgarija. 17.20 Slalom za moške. 18.45 Zapisi za mlade. 20.00 O Louisu Adamiču. 21.20 26 dni v življenju Dostojevskega, sovjetski film.

Četrtek: 15.15 Hokej Jugoslavija : Švica. 16.25 Veleslalom za ženske. 17.40 Tehtnica za natančno merjenje. 18.10 Kratek film. 18.40 Mladi za mlade. 20.00 Bobu bob.

Petek: 15.55 Veleslalom za moške. 17.20 Družina Smola. 18.30 Pravila šaha. 18.50 Prvič v vrtec. 21.00 Zakaj ne Evans, angleška nadalj. 22.05 Vzemi denar in zbeži, ameriški film.

Sobota: 14.05 Hokej Norveška : Jugoslavija. 15.25 Nogomet Borac : Partizan. 17.20 Stekleni čevljček, ameriški mlad. film. 18.55 Naš kraj. 20.00 Srečanja. 21.45 Vlomilec, francosko-ital. film.

Radio Trst A

Spored od 22. do 28. marca 1981

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Detektivski mojster Blomkvist«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Okuole ognjišča. 15.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Slovenci v miljskem okolišu. 10.10 Koncert. 12.00 Kulturni dogodki. 12.40 Slovenska imena naših krajev. 13.20 Primorska poje. 14.10 Otroški kotiček: Tik-tak. 14.30 Fulvio Tomizza: »Boljše življenje«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Ansambel trobil gledališča Verdi v Trstu. 18.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 18.30 Priljubljeni motivi.

Torek: 8.10 Primorska duhovščina pod fašizmom. 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Komorna glasba. 11.30 Folklorni odmevi. 12.00 Četrtkova srečanja. 12.30 Melodije od vsepovsod. 14.10 Otroci pojo. 15.00 Postni govor. 16.00 Mladi pisci. 16.15 Romantični trenutek. 16.30 Rezervirano. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Nove plošče. 18.00 »Goriški slavček«.

Sreda: 8.10 Gospodarsko uveljavljanje tržaških Slovencev. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Naši zbori. 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 Fulvio Tomizza: »Boljše življenje«. 15.00 Nove plošče. 16.00 Slovenska literatura v Italiji. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci; Primorska poje.

Četrtek: 8.10 Slovenska društva v Trstu in okolici. 10.10 Simfonična glasba. 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 11.30 Folklorni odmevi. 12.00 Likovna umetnost. 14.10 Mladi pred mikrofonom. 14.45 Problemi slovenskega jezika. 15.00 Glasbeni revival. 16.00 Psihologija predšolskega otroka. 16.20 Glasbene diagonale. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Poezija samospeva. 18.00 Četrtkova srečanja. 18.30 Kulturne rubrike naših tednikov.

Petek: 8.10 Zimske slike. 10.10 Operna glasba. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 12.00 Na goriškem valu. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Seghizzi 1980. 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka? 14.30 Fulvio Tomizza: »Boljše življenje«. 15.00 Postni govor. 15.15 Doba kantavtorjev. 16.00 Okuole ognjišča. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasba. 18.00 Kulturni dogodki. 18.40 Slovenska imena naših krajev.

Sobota: 8.10 Svet za obzorjem. 10.10 Koncert. 12.00 Oddaja o Reziji. 14.10 Otroški kotiček: Tomi na obisku. 14.30 Gremo v kino. 14.40 Glasba od A do Ž. 16.30 Poslušali boste. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Slovenski zbori. 17.30 Na goriškem valu. 18.00 Čehov: »Labodji spev«. 18.45 Vera in naš čas.

40-letna izobraženka išče sebi primernega spremljevalca skozi življenje, Slovenca, ki naj ne ima več kot 46 let. Pisma, v katerih naslov ne bi bil označen, ne pridejo v poštev. Pisati na upravo »Katol. glasa« (Maja), Riva Piazzutta 18, 34170 Gorica.

•

Za katedralo v Skopju: Marija v spomin moža Viktorja 15.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA **Korzo Verdi, 51**

Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice: 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI